

Kinnitatud direktori 31.08.2017 käskkirjaga nr 1-2/22

**RAKVERE GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA**

Rakvere 2017

## SISUKORD

1. ÕPPEKAVA ALUSED JA ÜLESEHITUS .....	4
2. KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGIST TULENEVAD RÕHUASETUSED....	5
3. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS JA ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED.....	11
4. LÕIMIMISE JA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED .....	14
5. ÕPPEKORRALDUS I – III KOOLIASTMES (PÕHIKOO LIS).....	16
5.1 I – III kooliastme õppekorralduse alused .....	16
5.2 Tunnijaotusplaanid .....	18
5.2.1 Loodusõppesuund 3.-5. klass 2017- 2020 .....	19
5.2.2 Reaalõppesuund 3.-5. klass 2017- 2020 .....	20
5.2.3 Võõrkeelte õppesuund 3.-5. klass 2017- 2020 .....	20
5.2.4 6.-9. klass Vabaduse tn õppehoones.....	21
5.2.5 Vene õppekeele klassid III kooliastmes.....	23
5.3 Arengu ning õppimise toetamise ja hindamise korraldus.....	24
5.3.1 Kokkuvõttev hindamine .....	27
5.3.2 Järelevastamise korraldus .....	28
5.3.3 Käitumise ja hoolsuse hindamine .....	29
5.3.4 Õpilase täiendavale õppetööle jätmine .....	30
5.3.5 Järgmisse klassi üleviimine .....	31
5.3.6 Hinde, hinnangu ja poolaasta kirjaliku tagasiside vaidlustamine.....	31
5.4 Põhikooli lõpetamine.....	32
5.5 III kooliastme loovtöö korraldus .....	33
5.6 Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugimeetmete rakendamise kord.....	34
5.7 Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus .....	36
6. ÕPPEKORRALDUS IV KOOLIASTMES (GÜMNAASIUMIS) .....	37
6.1 Gümnaasiumiastme õppekorralduse alused.....	37
6.1.1 Gümnaasiumi õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted .....	37
6.1.2 Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus .....	38
6.2 Õppesuundade ja kursuste kirjeldused .....	39
6.3 Hindamise korraldus.....	46

6.3.1 Järelevastamise korraldus .....	49
6.3.2 Õpilase täiendavale õppetööle jätmine .....	49
6.3.3 Järgmisse klassi üleviimine .....	50
6.3.4 Hinde vaidlustamine .....	50
6.4 Gümnaasiumi lõpetamine .....	50
6.5 Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus.....	51
6.6 Õpilaste teavitamise ja nõustamise korraldus.....	53
7. KARJÄÄRIÕPPE, KARJÄÄRIINFO JA -NÕUSTAMISE KORRALDUS .....	54
8. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED .....	55
9. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	56

## 1. ÕPPEKAVA ALUSED JA ÜLESEHITUS

Rakvere Gümnaasiumi õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis tugineb põhikooli ja gümnaasiumi riiklikule õppekavale.

Rakvere Gümnaasiumi õppekava koosneb üldosast ja ainekavadest. Üldosas on esitatud:

- kooli põhiväärtused ning õppe- ja kasvatuseesmärgist tulenevad rõhuasetused;
- õppekeskkonna mitmekesistamiseks ja üldpädevuste kujundamiseks kavandatud tegevused;
- lõimimise ja läbivate teemade käsitlemise põhimõtted;
- õppekorraldus I – III kooliastmes (tunnijaotusplaan ja hindamise korraldus);
- õppekorraldus IV kooliastmes (õppesuundade, kursuste ja valikõppeainete kirjeldused ja hindamise ning gümnaasiumi lõpetamise korraldus);
- III kooliastme loovtöö ja IV kooliastme õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus;
- hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord;
- karjääriõppe ja nõustamise korraldus;
- õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
- õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Põhikooli I-III kooliastme ainekavad on esitatud klasside kaupa. Gümnaasiumi kursuste ainekavad on esitatud ainevaldkondadesse koondatult: keel ja kirjandus, võõrkeeled, matemaatika, loodusained, sotsiaalsained, kunstained, kehaline kasvatus, valikained.

Õppekava terviktekst on täies mahus kättesaadav kooli kodulehel [www.rakgym.edu.ee](http://www.rakgym.edu.ee) ja kooli kantseleis.

## 2. KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGIST TULENEVAD RÕHUASETUSED

Rakvere Gümnaasiumi õpilased õpivad kahes õppehoones ja koolis on kaks õppekeelt (eesti ja vene). Tallinna tn õppehoones õpivad 1.- 5. klasside ja vene õppekeele klasside õpilased ning Vabaduse tn õppehoones (peahoones) 6.- 12. klasside õpilased. Tallinna tn õppehoones on eesmärgiks luua õpilastele turvaline, klassiõpetajate süsteemile tuginev, õpilaste vanust arvestav ja arengut toetav õppekeskkond ning peahoones III ja IV kooliastme õpilastele progümnaasiumi- ja gümnaasiumiõpilaste õppe- ja arenguvajadusi arvestav keskkond. Koolis on ühistele väärtustele tuginev organisatsioonikultuur ja õppetöö aluseks on kooliastmeid siduv õpilase arengut toetav õppekava.

Rakvere Gümnaasiumi **põhiväärtused** on:

Areng – motiveeritus, valmidus elukestvaks õppeks, kultuuriline, eetiline, sotsiaalne ja akadeemiline areng, vaimsuse väärtustamine.

Koostöö – lubadustest kinni pidamine, üldkehtivate viisakusreeglite järgimine, ühine otsustamine, jagamine, üksteisega arvestamine.

Hoolivus – hooliv suhtumine endasse ja ümbritsevasse keskkonda, mõistev ja salliv suhtumine inimeste rahvuslikesse, religioossetesse ja individuaalsetesse erinevustesse, vastastikune lugupidamine.

Kooli põhiväärtustele tuginedes on Rakvere Gümnaasiumi **õppe- ja kasvatuseesmärk** teadmishimulise, hooliva, ettevõtliku, rahvuskultuuri väärtusi hoidva ning maailmakultuuri hindava kodaniku pädevuste kujunemiseks soodsate ja toetavate tingimuste loomine. Rakvere Gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgi täitmisel lähtutakse õpilase individuaalsetest arenguvajadustest ja –võimalustest ning toetatakse õpilase aktiivset osalemist õppeprotsessis.

Riiklikus õppekavas esitatud õpilase üld- ja valdkonnapädevuste teadlikuks kujundamiseks ning kooli õppe- ja kasvatuseesmärgi saavutamiseks, on Rakvere Gümnaasiumi õppekava ülesehitusel ja tegevuste planeerimisel ühiselt kokku lepitud kooliastmega seotud **õpilase pädevuste arengu rõhuasetustes**.

Rakvere Gümnaasiumi **I kooliastme** õpilase pädevuste arengu rõhuasetused on:

#### 1. klass KUULAMINE JA MÕISTMINE

1. Oskab kuulata õpetajat ja saab aru suulistest töökäskudest.
2. Oskab kuulamisel saadud ülesandeid täita ja kaasa mõtelda.
3. Oskab sekkumata kuulata kaasõpilast ja teda tunnustada.
4. Oskab kuulata kaaslast ja sobivalts reageerida.
5. On viisakas, täidab lubadusi.
6. Teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida.
7. Peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist.

#### 2. klass ÖPPIMA ÖPPIMINE

1. Tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest.
2. Teab, et õppimine on protsess, uue oskuse omandamine ja oskab end häälestada toimetulemisele.
3. Oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas.
4. Oskab õpetaja juhendamisel ülesandeid täita, neid iseseisvalt lõpetada ja vajadusel õpikust abi otsida.
5. Tunneb oma igapäevaseid töövahendeid, oskab neid korras hoida.
6. Oskab nõuetekohaselt oma töid suuliselt ja kirjalikult vormistada.
7. Oskab eakohaselt oma (õppe)tegevusi eesmärgistada ja aega planeerida.
8. Teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

#### 3. klass LUGEMINE JA MÕISTMINE

1. Oskab lodusalt lugeda nii omaette kui häälega.
2. Suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada.
3. Oskab moodustada küsimusi ja vastata teksti põhjal koostatud küsimustele.
4. Oskab teksti luua ja jutustada.
5. Mõistab tööjuhendeid ja oskab iseseisvalt toimida vastavalt nendele.
6. Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid.
7. Tahab lugeda ja tunneb sellest rõõmu.

Rakvere Gümnaasiumi **II kooliastmes** õpilase pädevuste arengu rõhuasetused on:

#### 4. klass LOOVUS JA TEGUTSEMINE

1. Hindab loovust ja loovat eneseväljendust.
2. Tahab ja oskab osaleda ühistes ettevõtmistes.
3. Oskab ennast väljendada ja aktsepteerib teiste arvamusi ja mõtteid.
4. Oskab loovalt ülesandeid lahendada üksi ja koostöös teistega.
5. Oskab välja pakkuda ideid ja lahendusi, teab, et olukordadel on erinevaid lahendusi.
6. Oskab oma ideid ja algatusi analüüsida ning julgeb neid üksi ja teistega koostöös ellu viia.
7. Väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada.
8. Tegeleb aktiivselt talle sobivate harrastustega.

#### 5. klass SUHTLEMINE JA MÕISTMINE

1. Mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena.
2. Hindab häid suhteid ja arvestab kaaslastega.
3. Peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest.
4. Oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta.
5. Suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi.
6. Oskab sobivalt suhelda kaasõpilastega, õpetajatega ja kaaskodanikega.
7. Oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvestada ohtudega.

#### 6. klass ÕPPIMISE JUHTIMINE

1. Oskab seada lühemaajalisi õpieesmärke ning suudab keskenduda nende täitmisele.
2. Oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest.
3. Suudab iseseisvalt tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust tagasisidest lähtuvalt korrigeerida.
4. Oskab ja julgeb erinevate probleemide lahendamiseks abi otsida.
5. Suudab hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada ning oskab teha vahet faktil ja arvamusel
6. Suudab kohaneda ja arvestada erinevate õppeülesannetega seotud nõudmistega.
7. Oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades.
8. Teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides.

Rakvere Gümnaasiumi **III kooliastmes** õpilase pädevuste arengu rõhuasetused on:

#### 7. klass KOOSTÖÖ

1. Mõistab oma tegevuse osatähtsust heade koostöösuhete loomisel.
2. Suhtub kaaslastesse ja õpetajatesse kui koostööpartneritesse ja kasutab vastavaid suhtlemisviise.
3. Oskab kaaslasti toetavalt kuulata ja aksepteerib erinevaid arvamusi.
4. Suudab olukorda ja suhtluspartnereid arvestades end kõnes ja kirjas selgelt ning asjakohaselt väljendada ning põhjendada oma arvamust.
5. Suudab analüüsida oma tegevuse tagajärgi ja nende eest vastutada.
6. Oskab osaleda rühmatöös, oma kaaslasti toetada ja vajadusel tööd juhtida.
7. Oskab koostöös aktiivselt tegutseda seatud eesmärgi täitmiseks.

#### 8. klass ALGATUS JA ELLUVIIMINE

1. Oskab seada nii lühema- kui ka pikemaajalisi õpieesmärke ning suudab keskenduda nende täitmisele.
2. Oskab ja julgeb ideid välja pakkuda, elluviimist planeerida, läbi viia ja tulemusi analüüsida.
3. Suudab analüüsida oma huvisid ja võimeid õppetegevuste planeerimiseks ja teostamiseks.
4. Mõistab kaasõpilaste ning õpetajatega koostöö vajalikkust ja tähtsust eneserealiseerimisel.
5. Suudab ühistegevustes enese osa analüüsida ja kaaslastele sobivat tagasisidet anda.
6. Oskab esitada (teaduslikke) küsimusi, nende üle arutleda, esitada (teaduslikke) seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi.
7. Suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.

#### 9. klass ENESETEADLIKKUS

1. On teadmishimuline, oskab õppida ja ennast motiveerida.
2. Oskab leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu.
3. Oskab hinnata oma võimeid, huvisid ja oskusi koostöös klassijuhataja ning vanematega.
4. On teadlik oma nõrkustest ja tugevustest ning oskab selle alusel valikuid teha.
5. On ettevõtlik, usub iseendasse, seab endale eesmärgi ja tegutseb nende nimel.
6. Mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.
7. Juhib ja korrigeerib oma suhtlemisviise ja käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest.



8. Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne.

Rakvere Gümnaasiumi **IV kooliastmes (gümnaasiumiastmes)** õpilase pädevuste arengu rõhuasetused on:

#### TEADMISTE SÜNTEES JA ANALÜÜS

1. Oskab kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitut erinevates olukordades ning probleeme lahendades, suudab seostada omandatud teadmisi varemõpituga.
2. Oskab analüüsida oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega.
3. Suudab mõista globaalprobleeme, tunneb vastutust nende lahendamise eest ning oskab järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid.
4. Suudab hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi ning teab ja järgib ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid.
5. Oskab kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades ning oskab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti.
6. Oskab kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt.

#### KRIITILINE MÕTLEMINE

1. Suudab mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ning hinnata oma ja teiste ideid.
2. Suudab hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ning eetika seisukohast, käitub inimsuhetes sõltumatult.
3. Suudab teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades ning mõistab teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske.
4. Suudab analüüsida oma käitumist erinevates olukordades.
5. Oskab käituda ohutult, järgida tervislikke eluviise ning võtta arukaid riske.

#### ENESEKINDLUS JA AVATUS

1. Suudab mõista ja hinnata adekvaatselt oma nõrku ja tugevaid külgi ning arvestada oma võimeid ja võimalusi.
2. Suudab analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi,
3. Planeerib õppimist ja kavandab oma karjääri, suudab seda plaani järgida.
4. Teadvustab oma väärtushinnanguid ja arvestab nendega otsuste langetamisel, aktsepteerib inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestab neid suhtlemisel.

5. On salliv ja väärtustab inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust.
6. Austab erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvuste omapära.
7. On koostööaldis ning panustab ühiste eesmärkide saavutamisse, suudab teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides.

#### ETTEVÕTLIKKUS

1. Suudab organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet.
2. Oskab leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi.
3. Suudab ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades, suudab ennast teostada.
4. Suudab korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest.
5. Oskab ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada.
6. On teadlik võimalustest ja valmis lahendama oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme.
7. Toimib aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna.

Pädevuste arengu rõhuasetused kajastuvad aine- ja töökavades, õpetajad arvestavad nendega õppetöö eesmärkide ja metoodika planeerimisel ning õppekava toetavate ning mitmekesistavate tegevuste korraldamisel.

### **3. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS JA ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED**

Õppekeskkonda mitmekesistavate tegevuste üldisemaks eesmärgiks koolis on õpihuvi tekitava õppekeskkonna kujundamine ning koostöise, sõbraliku ja vastastikust lugupidamist kandva õhkkonna loomine. Tegevused toetavad õpilase üld- ja valdkonnapädevustega seotud oskuste kujunemist, lõimivad erinevaid ainevaldkondi ning rikastavad läbivate teemade käsitlemist.

**Kultuuri- ja väärtuspädevust** aitavad kujundada erinevad õppemeetodid (empaatiaülesanded ning allikaanalüüs, eluliste olukordade modelleerimine, rollimängud, projektülesandes, arutlused, diskussioonid, ka kirjalikud arutlused), klasside ühisüritused (õppekäigud ja -reisid, projektid, matkad jne), kooli ühisüritused (ainenädalad, projektipäevad, kooli traditsioonidel ja isamaalisusel põhinevad üritused, aktused, aastapäevade tähistamised, külalisesinejad, loomeüritused, isetegevus, koostöö huvikoolidega jne). Toimuvad ühisüritused eesti ja vene õppekeelega klassidele, kus tutvustatakse rahvuste kultuuritraditsioone. Nii õpetajad kui ka õpilased osalevad rahvusvahelistes projektides ja õpilasvahetustes sõpruskoolidega.

**Sotsiaalse ja kodanikupädevusega** seotud oskuste kujundamiseks osaletakse heategevusprojektides, korraldatakse talgud, I-II kooliastmes laatu, rahvakalendri tähtpäevi tutvustavaid üritusi, kutsutakse külalisesinejaid jms. Kodanikupädevusega seotud teemasid käsitletakse aine- ja klassijuhataja tundides, õppetegevust korraldatakse vastava pädevuse toetamist suunavate õppemeetoditega (elav ajalooõpe, simulatsioonimängud, õppekäigud riigi- ja omavalitsusorganite ning õiguskaitseorganites tööga tutvumiseks, rühmatööd, diskussioonid, esinemine oma tööga kaasõpilaste ees, oma töö kaitsmine jne). Sotsiaalse pädevuse arendamiseks koostatakse uurimistöid, referaate, mis aitavad kaasa normidel põhineva kirjatöö loomisele ja normidest-kokkulepetest arusaamisele, korraldatakse õpilaskonverentse, mille abil areneb õpilaste eneseteostus, oskus võrrelda enda tööd teistega ja nii enda kui ka kaaslaste saavutusi hinnata. Sotsiaalse pädevuse kujunemist toetavad olümpiaadidel, konkurssidel ja ainevõistlustel osalemine, mis annab võimaluse eneseteostamiseks, hinnata oma võimeid ja oskusi võrreldes eakaaslastega. Pädevuse arengut suunatakse õpilaste eneseanalüüsi, arenguestluste kaudu.

**Enesemääratluspädevuse** kujunemine toimub eelkõige eneseanalüüsi (analüüsilehed, küsimustikud, testid jne) ning iga-aastaste arenguveestluste kaudu. Pädevuse arengule aitab kaasa õppimist toetava hindamise protsess. Enesemääratluspädevust kujundavad teatrikülastused, pidev kirjandustekstide lugemine ja analüüs erinevates tundides. Igapäevases õppetöös rakendatavad õppevormid ning aineolümpiaadidel, viktoriinidel, omaloominguvõistlustel jne osalemine arendavad õpilase oskust ennast mõista ja aru saada, millised on tema nõrgad ja tugevad küljed, mis teda tõeliselt huvitab või milles ta end rohkem arendama peaks. Klassijuhataja tundides ja erinevate projektide ning teemapäevadega seotud ürituste käigus käsitletakse ohutu käitumise ja tervisliku eluviisi järgimisega seotud teemasid. Rollimängude abil saab õppida lahendama tõhusalt ja turvaliselt oma vaimse, füüsilise, emotsionaalse ja sotsiaalse tervisega seonduvaid ja inimsuhetes tekkivaid probleeme. Koolis toimub kõiki kooliastmeid siduv karjääriõpe, mille raames õpilasel kujuneb teadlikkust iseendast ning arenevad karjääri planeerimiseks vajalikud oskused.

**Õpipädevusega** seotud oskusi kujundatakse ainetundides, kuid ka õpiabitundides ja -rühmades, huviringides, kõneravis ja pikapäevarühmas, aidates leida õpilastel neile sobivaid õpistiile ja –meetodeid ning toetades neid õppimise planeerimisel. Heaks vahendiks on uurimistöode, referaatide, presentatsioonide koostamine, mis õpetavad töötamist erinevate infoallikate, õpikute, lisamaterjalidega, infot analüüsima. Õpipädevuse arengut toetab õpitubades osalemine. Koolis toimuvad teadmiste võistlused ja viktoriinid. Mängulise sporditegevuse kaudu tekkinud spordihuvi toetab valmisolekut õppida uusi liikumisviise ja suunab õpilasi sellekohast infot hankima.

**Suhtluspädevusega** seotud oskuste arendamiseks leitakse ainetundides võimalusi suuliseks esinemiseks, rühmas ja paaris tegutsemiseks, rakendatakse projektõpet. Erinevad aktiivõppemeetodid tundides (väitlus, mini-diskussioon, vestlusring, situatsioonimängud jm), mille käigus arutletakse ühiskonnaelu probleemide üle ja otsitakse neile lahendusi, arendavad ka koostöö-, suhtlus- ning analüüsioskust. Kõik aineõpetajad korrigeerivad õpilaste suulist ja kirjalikku keelekasutust. Suhtluspädevust arendatakse ka tunnivälises tegevuses, luues võimalusi, kus õpilastel on võimalik esineda (õpilaskonverentsid, uurimuste ja loovtööde kaitsmised, simulatsioonimängud, rühmatööd, diskussioonid, kontserdid, õpilaste omaloomingu esitlused jne).

**Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalast pädevust** arendatakse kõigis ainetundides, valides lahendamiseks loogilist mõtlemist, erinevate andmete tõlgendamist ja

töötlemist ning funktsionaalset lugemisoskust arendavaid ülesandeid. Aineid populariseerivad praktiliste töötubadega sisustatud teemanädalad ja -päevad. 1.-5. klassi õpilased on aktiivsed osalejad peastarvutamise võistlusel „Pranglimine“. Kool kandideerib ja osaleb järjepidevalt Tartu Ülikooli loodusteadustega seotud õpitubade projektides ning Tallinna Tehnikaülikooli õpilastele suunatud üritustes. Keskkonna Investeeringute Keskuselt taotletud keskkonnaharidusprojektide ressursside abil võimaldatakse õpilastel osaleda loodushariduskeskuste poolt pakutavates praktilistes õuesõppetundides.

**Ettevõtlikkuspädevuse** arendamist suunatakse klassi ühistegevustes nii tundides kui ka tunnivälise tegevuse kaudu. Osaletakse erinevates projektides, valmistatakse ette ja viiakse läbi klassidevahelisi võistlusi, korraldatakse õppekäike erinevate ettevõtlusvormidega tutvumiseks. Ettevõtlikkuspädevust aitab kujundada osalemine kooli õpilasesinduses ja õpilaste kaasabil organiseeritud klassivälised tunnid ning ühistegevused, mille eesmärk on anda ainealaseid teadmisi ning suurendada õpilaste isiklikku initsiatiivi ürituste organiseerimisel. Õpilased osalevad ainealaste ürituste organiseerimises koolis (ainenädalate ja -päevade läbiviimine, ainealaste stendide koostamine ja ülespanek jne). I ja II kooliastme õpilased on kaasatud haridusprogrammi "Ettevõtlik kool" võrgustiku tegemistesse, kavas on tegevusi laiendada ka III kooliastme õpilastele. III kooliastmes toimuvad meediatunnid, mille üks eesmärke on ühiskonnas toimuvate muutuste jälgimine ning nende mõistmine. Gümnaasiumiastme õpilased korraldavad igal aastal ülevabariiklikku õpilaste filmifestivali ja osalevad erinevates ettevõtlusega seotud projektides. Valikainena on võimalus luua õpetaja juhendamisel õpilasfirma.

**Digipädevuse** arengu põhieesmärgiks koolis on seatud õpilase kujundamine osavaks, teadlikuks ja kriitiliseks infootsijaks. Selleks kasutatakse ainetundides arvutiklassi võimalusi, korraldatakse raamatukogutunde nii kooli- kui linnaraamatukogus. Kõik 4. klassi õpilased saavad digikeskkonna-alaseid algteadmisi arviutiringis. Ainetundides kasutatavad IKT-põhised õpikeskkonnad annavad kiire ja individualiseeritud tagasiside kaudu võimaluse rakendada erinevaid õpistrateegiaid, 1.-5. klassi õpilasi suunatakse aktiivselt kasutama „Miksikese“ veebikeskkonda. Kehtestatud on ühtsete kirjalike tööde vormistamise nõuete järgimine kõigis ainetes. Digikeskkonnas suhtlemise teadlikkust suurendavad erinevad teemapäevad ja üritused. Digipädevuse arengut toetab informaatika valikaine III kooliastmes ja robotikaring.

Üldpädevuste kujunemist toetab osalemine kooli huviringides.

#### 4. LÕIMIMISE JA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED

Õppekava lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist ning õppetegevuse tulemustest terviku loomist. Ainevaldkonna sisene ja aineteüleline lõiming saavutatakse õppekava arenduse ning õpetajate koostöös õppe- ja kasvatustegevuse plaanimise kaudu. Selleks korraldatakse õpet ja kujundatakse õppekeskkonda ning õpetajate koostööd järgmiselt:

- õpilase üld- ja valdkonnapädevuste teadlikuks kujundamiseks lähtutakse ainekavades tegevuste planeerimisel ühiselt kokku lepitud vastava kooliastme rõhuasetustest;
- ainekomisjonide ühisarutelude käigus viiakse võimaluse piires kokku erinevate õppeainete teemad vastavas klassis ning määratletakse teemadest lähtuvad ühised õppe-eesmärgid ning –tulemused, mida järgitakse õppeülesannete ja- viiside valikul;
- korraldatakse ainekomisjonide koostöös koolisiseseid projekte ja üritusi aineüleste pädevuste ja oskuste saavutamiseks ning läbivate teemade käsitlemiseks.

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ning ainevaldkondade lõimingu vahendiks. Läbivate teemade käsitlemist Rakvere Gümnaasiumis toetab:

- sobiva õppekeskkonna loomine- õpilastele on loodud läbivate teemade käsitlemist soodustav turvaline, õppimist ja õpilaste aktiivsust, loovust ning ettevõtlikkust toetav ning koostööd, kodanikualgatust, suhtlemisoskust ja ideede paljusust väärtustav õppekeskkond;
- aineõppe tegevuste korraldamine- lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust tuuakse aineõppesse läbivate teemadega sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid. Läbivate teemade käsitlemiseks korraldatakse aineüleseid klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte, õppekäike, õuesõppepäevi, viiakse läbi klassijuhataja tunde, rakendatakse avastusõpet, digikeskkondi, koostatakse referaate, uurimistöid jne;
- valikainete valik;
- maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides osalemine;
- klassiväline õppetegevus ja huviringide tegevus koostöös paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega.

Aineülest lõimimist ja samas ka üldpädevuste kujundamist ning läbivate teemade käsitlemist toetavad koolis toimuvad traditsioonilised aktused, kontserdid, mis väärtustavad riigi ja kooli ajalugu ning kultuurilist mitmekesisust (läbiv teema „Kultuuriline identiteet“). Õpilased osalevad keskkonnaalastes projektides, tehes koostööd piirkondlike looduskeskustega („Keskkond ja jätkusuutlik areng“) Aine- ja klassijuhatajatundides propageeritakse säästlikku ja loodussõbralikku eluviisi. Õpilasi suunatakse osalema erinevates õpilasvõistlustes ning tehnoloogiaavaldkonna projektides („Tehnoloogia ja innovatsioon“, „Teabekeskond“). Korraldatakse (heategevus)projekte („Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“, „Väärtused ja kõlblus“).

Toetatud on õpilasesinduse tegevus koolielu edendamisel ja ürituste korraldamisel („Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“). Spordiklubi Tungal eestvedamisel viiakse läbi erinevaid tervise- ja spordiüritusi („Tervis ja ohutus“). Koolis tegutsevad huviringid: laulukoorid, rahvatantsu- ja näiteringid, loodus- ja õpioskusteringid („Kultuuriline identiteet“).

Kõikide sobivate teemade, tegevuste ja ettevõtmiste juures tuuakse välja seoseid tuleviku planeerimise ja kutsevaliku võimalustega („Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“). Rakvere Gümnaasiumi õppekavas on valikaine „Karjääriõpetus“. Aineteadmiste ja läbivate teemade lõimingut toetavad IV kooliastmes valikained „Loodus, tehnoloogia, ühiskond“, „Õiguse alused“ ja „Organisatsiooni käitumine“.

Ainevaldkonna sisese ja aineteülese lõimingu ning läbivate teemade käsitlemisega seotud eesmärgid ja tegevused on detailselt kirjeldatud ainevaldkonna kavades ning klassiti esitatud ainekavades.

## 5. ÕPPEKORRALDUS I – III KOOLIASTMES (PÕHIKOOLIS)

Rakvere Gümnaasiumi I- III kooliastme õpilased õpivad kahes õppehoones. Tallinna tn õppehoones õpivad 1.- 5. klasside ja vene õppekeele klasside õpilased ning Vabaduse tn õppehoones (peahoones) 6.- 9. klasside õpilased.

### 5.1 I – III kooliastme õppekorralduse alused

Kooli õppeaasta arvestusühikud on õppetund, õppepäev, õppenädal, trimester, õppeaasta.

Rakvere Gümnaasiumis on õppeperiood jagatud trimestriteks. Trimestid annavad kokku vähemalt 175 õppepäeva. Alates 2018.aastast on ka lõpuklassis on kokku vähemalt 175 õppepäeva:

I trimester: 1.september – 30. november

II trimester: 1. detsember – 10. märts

III trimester: 11. märts – juuni (vastavalt ministri määrusele).

Koolivaheajad on haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel. Alates 2017.-2018. õppeaastast on õppeaastas 5 koolivaheaega.

Ühes õppenädalas on viis õppepäeva. Õpilase nädalakoormus õppetundides on määratud tunnijaotusplaanis, mis lähtub riiklikust õppekavast, riiklikust lihtsustatud õppekavast vastaval õppekaval õppivatel õpilastel ning põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest.

Koolipäev algab kell 8.00, esimese klassi õpilastel kell 8.55 (teisipäeval 8.50). Vahetunni pikkus on 10 minutit. Söögivahetunni pikkus on 20 -30 minutit.

Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunni pikkus on 45 minutit. Ühel päeval nädalas on kõikidel klassidel klassijuhatajatund, ainetunnid on lühendatud 5 minuti võrra. Õppetöö osaks on klassitunnid, individuaalõpe, konsultatsioonid, õppeekskursioonid ja õppekäigud, aktused, kogunemised, spordipäevad, osalemine aineolümpiaadidel ja – võistlustel, valmistumine kõrgematasemelisteks olümpiaadideks, loengud, projektiõpe ja e-õpe jms. Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning õppekäikudeks vajalik aeg fikseeritakse ainekavas ja õpetaja töökavas.

**I kooliastmes** korraldatakse õppetööd üldõpetuse põhimõtteid järgides (kui ei ole otsustatud teisiti), mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde.



**II-III kooliastmes** kasutatakse aineõpetuse põhimõtteid. Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel. II kooliastme õppetöös rakendatakse mitmekesiseid ülesandeid ja õppimisviise, mis arvestavad õpilaste arengu vajadusi ja erinevusi ning aitavad seostada õpitut praktilise eluga. III kooliastme õppetöös rakendatavad tegevused aitavad õpilastel kujundada igapäevaelus iseseisvalt toimetulekut ning oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Teatud õppetundideks jagunevad klassi õpilased rühmadesse:

- võõrkeele tundideks, kui õpilasi on klassis üle kahekümne; võõrkeele õppesuunaga klassides ka alla kahekümne õpilasega klassis lähtuvalt õpilaste tasemest;
- poisid ja tüdrukud kehalise kasvatus tundideks alates 4. klassist;
- tööõpetuse ja käsitöö tundideks alates 4. klassist;
- teatud tundideks või õppeperioodiks vastavalt vajadusele õppijate arvust, huvist, tasemest või muust lähtuvalt;

Õpperühmad võivad koosneda erinevate klasside õpilastest. Vajadusel võib moodustada liitklasse.

Võõrkeelte õppimisel kehtivad koolis järgmised põhimõtted:

- A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt alates 2017.-2018. õppeaastast 2. klassi II poolaastast.
- B-võõrkeelena õpitakse vene või saksa keelt võõrkeelesuunaga klassis (kestab kuni suundade jätkamiseni) alates 3. klassist, ülejäänud klassides alates 6. klassist
- B-võõrkeele valib kool, arvestades kooli võimalusi ning õpilaste soove (grupi minimaalne suurus on vähemalt 10 õpilast).

Kehalise kasvatus tundide läbiviimiseks kasutatakse lisaks kooli võimalustele ka linna spordihalle, staadionit, terviseradasid, parke ja haljasalaseid, linnametsa.

Vajadusel jagatakse aine kogu õppeaasta tundide maht lühema perioodi peale (n tehnoloogiaõpetus).

Põhikooli õpilased sooritavad järgmised tasemetööd, arvestused ja eksamid:

- 1) 1., 2., 4. ja 5. klassis on aineid lõimiv kooli tasemetöö;
- 2) 3. ja 6. klassis on riiklikud tasemetööd;
- 3) 7. klassis on tasemetöö loodusõpetuses;

- 4) 8. klassis on üleminekueksam loodusainetes või B võõrkeeles (aine valivad õpilased veebruari lõpus). Üleminekueksamist võib direktor oma käskkirjaga vabastada õpilased, kellel on kahe esimese trimestri kokkuvõtvad hinded „neli“ ja „viis“.
- 5) 8. klassis sooritatakse loovtöö;
- 6) 9. klassis on põhikooli lõpueksamid.

Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse õppepäevade hulka.

Kool kasutab õppetööd puudutava teabe kogumiseks ja edastamiseks veebikeskkonda eKool, mille kasutusjuhend on kättesaadav aadressil <http://www.ekool.eu>.

## 5.2 Tunnijaotusplaanid

Alates 2016.- 2017. õppeaastast 1. klassi õppima asunud õpilastel ei ole klassid suunapõhised. Kõik õpilased alustavad 2. klassi II poolaastast inglise keele õpinguid.

Aine	I KOOLIASTE					II KOOLIASTE				
	1.kl	2.kl	3.kl	riikl. norm	lisa	4.kl	5.kl	6.kl	riikl. norm	lisa
EESTI KEEL	7	6	6	19	1	5+1	3+1	3	11	2
KIRJANDUS							2+1	2	4	1
A-VÕÕRKEEL		+1	3	3	1	3	3+1	3+1	9	2
B-VÕÕRKEEL								3	3	
MATEMAATIKA	3+1	3+2	4+1	10	4	4+1	4+1	5	13	2
LOODUSÕPETUS	1+1	1+1	1+1	3	3	2+1	2+1	3	7	2
GEOGRAAFIA										
BIOLOOGIA										
KEEMIA										
FÜÜSIKA										
AJALUGU							1	2	3	
INIMESEÕPETUS		1	1	2			1	1	2	
ÜHISKONNAÕPETUS								1	1	
MUUSIKA	2	2	2	6		2	1	1	4	
KUNST	2	1	2/1	4,5		1	1	1	3	
TÖÖÕPETUS	1	2	1/2	4,5						
KÄSITÖÖ, KODUNDUS, TEHNOLOOGIA						1+1	2	2	5	1
KEHALINE KASVATUS	2	3	3	8		3	3	2	8	
<b>LUBATUD KOORMUS</b>	<b>20</b>	<b>23</b>	<b>25</b>		<b>8</b>	<b>25</b>	<b>28</b>	<b>30</b>		

Eelnevatel aastatel õppima alustanud on 3 erinevat õppesuunda: loodus-, reaali- ja võõrkeelte õppesuund kuni 6. klassini.

### 5.2.1 Loodusõppesuund 3.-5. klass 2017- 2020

Õpilasi suunatakse tundma huvi loodusteaduste vastu, väärtustama looduslikku mitmekesisust ning vastutustundlikku ja säästvat eluviisi. Loodusklassis õpivad lapsed kriitiliselt mõtlema, analüüsima-sünteesima, meid ümbritsevat keskkonda paremini mõistma. Loodusteaduslike tekstidega töötades areneb funktsionaalne lugemisoskus, mis on baasoskuseks kõigi teiste ainete õppimisel. Õpilased osalevad erinevates ainealastes projektides, tihe koostöö on maakonna loodusõppekeskustega. Loodusõpetuse ainetundides viiakse läbi uurimis- ja praktilisi töid ning palju õuesõppetunde.

Aine	I KOOLIASTE					II KOOLIASTE				
	1.kl	2.kl	3.kl	riikl. norm	lisa	4.kl	5.kl	6.kl	riikl. norm	lisa
EESTI KEEL	7	6+1	6	19	1	5+1	3+1	3	11	2
KIRJANDUS							2+1	2	4	1
A-VÕÕRKEEL			3	3		3	3+1	3+1	9	2
B-VÕÕRKEEL								3	3	
MATEMAATIKA	3+1	3+2	4+1	10	4	4+1	4+1	5	13	2
LOODUSÕPETUS	1+1	1+1	1+1	3	3	2+1	2+1	3	7	2
GEOGRAAFIA										
BIOLOOGIA										
KEEMIA										
FÜÜSIKA										
AJALUGU							1	2	3	
INIMESEÕPETUS		1	1	2			1	1	2	
ÜHISKONNAÕPETUS								1	1	
MUUSIKA	2	2	2	6		2	1	1	4	
KUNST	2	1	2/1	4,5		1	1	1	3	
TÖÖÕPETUS	1	2	1/2	4,5						
KÄSITÖÖ, KODUNDUS, TEHNOLOOGIA						1+1	2	2	5	1
KEHALINE KASVATUS	2	3	3	8		3	3	2	8	
<b>LUBATUD KOORMUS</b>	<b>20</b>	<b>23</b>	<b>25</b>		<b>8</b>	<b>25</b>	<b>28</b>	<b>30</b>		

### 5.2.2 Reaalõppesuund 3.-5. klass 2017- 2020

Reaalõppesuuna märksõnad on arutlusoskus, olulise info leidmise ja eristamise oskus, seoste leidmine, analüüsimine, probleemide püstitamine ja lahendamine, põhjendamine ja tõestamine, erinevate esitusviiside (sümbolite, valemite, graafikute, tabelite, diagrammide) mõistmine ja kasutamine. Reaalklassi õpilased õpivad loogiliselt mõtlema ja arutlema, seadma eesmärgi ja neid ellu viima.

Aine	I KOOLIASTE					II KOOLIASTE				
	1.kl	2.kl	3.kl	riikl. norm	lisa	4.kl	5.kl	6.kl	riikl. norm	lisa
EESTI KEEL	7	6+1	6	19	1	5+1	3+1	3	11	2
KIRJANDUS							2+1	2	4	1
A-VÕÕRKEEL			3	3		3	3+1	3+1	9	2
B-VÕÕRKEEL								3	3	
MATEMAATIKA	3+1	3+2	4+1	10	4	4+2	4+2	5	13	4
LOODUSÕPETUS	1+1	1+1	1+1	3	3	2	2	3	7	
GEOGRAAFIA										
BIOLOOGIA										
KEEMIA										
FÜÜSIKA										
AJALUGU							1	2	3	
INIMESEÕPETUS		1	1	2			1	1	2	
ÜHISKONNAÕPETUS								1	1	
MUUSIKA	2	2	2	6		2	1	1	4	
KUNST	2	1	2/1	4,5		1	1	1	3	
TÖÖÕPETUS	1	2	1/2	4,5						
KÄSITÖÖ, KODUNDUS, TEHNOLOOGIA						1+1	2	2	5	1
KEHALINE KASVATUS	2	3	3			3	3	2	8	
<b>LUBATUD KOORMUS</b>	<b>20</b>	<b>23</b>	<b>25</b>		<b>8</b>	<b>25</b>	<b>28</b>	<b>30</b>		

### 5.2.3 Võõrkeelte õppesuund 3.-5. klass 2017- 2020

Õpilastes arendatakse kultuuriteadlikku suhtlusvõimet, andes teadmisi eri maade ja erinevaid keeli kõnelevate rahvaste kohta. Arendatakse erinevate keeleliste vahenditega õpilaste eneseväljendusoskusi, suutlikkust mõista ja väärtustada mitmekultuurilist maailma. Keeleklassis õppides areneb õpilaste maailmapilt, enesehinnang ning väärtuskäitumine

Põhikooli lõpuks on õpilased võimelised osalema võõrkeelsetes projektides, jätkama õpinguid A-võõrkeeles.

Aine	I KOOLIASTE					II KOOLIASTE				
	1.kl	2.kl	3.kl	riikl. norm	lisa	4.kl	5.kl	6.kl	riikl. norm	lisa
EESTI KEEL	7	6	6	19		5	3+1	3	11	2
KIRJANDUS							2	2	4	
A-VÕÕRKEEL		+3	3	3	3	3+1	3+1	3+1	9	3
B-VÕÕRKEEL			+2		2	+2	+2	3	3	
MATEMAATIKA	3+1	3+1	4	10	2	4	4+1	5	13	1
LOODUSÕPETUS	1+1	1	1	3	1	2	2	3	7	
GEOGRAAFIA										
BIOLOOGIA										
KEEMIA										
FÜÜSIKA										
AJALUGU							1	2	3	
INIMESEÕPETUS		1	1	2			1	1	2	
ÜHISKONNAÕPETUS								1	1	
MUUSIKA	2	2	2	6		2	1	1	4	
KUNST	2	1	2/1	4,5		1	1	1	3	
TÖÖÕPETUS	1	2	1/2	4,5						
KÄSITÖÖ, KODUNDUS, TEHNOLOOGIA						1+1	2	2	5	1
KEHALINE KASVATUS	2	3	3			3	3	2	8	
<b>LUBATUD KOORMUS</b>	<b>20</b>	<b>23</b>	<b>25</b>		<b>8</b>	<b>25</b>	<b>28</b>	<b>30</b>		

#### 5.2.4 6.-9. klass Vabaduse tn õppehoones

Alates 2016.-2017. õppeaastast 6. klassides, kui õpilased asuvad õppima Vabaduse tn õppehoones, suunaerisused tunnijaotustes kaovad ja võõrkeeltes moodustatakse lennupõhised tasemerühmad. 2017.-18. õppeaastal säilib 8. ja 9. klassides varasemalt keelesuunal õppima asunud õpilastel A-võõrkeeles (inglise keeles) 1 lisatund ja 2018.-19. õppeaastal 9. klassis 1 lisatund.

Aine	II KOOLIASTE					III KOOLIASTE				
	4.kl	5.kl	6.kl	Riikl. norm	Lisa	7.kl	8.kl	9.kl	Riikl. norm	Lisa
EESTI KEEL			3	11	2	2	2	2	6	
KIRJANDUS			2	4	1	2	2	2	6	
A-VÕÕRKEEL			3+1	9	2	3+0,5	3	3	9	0,5
B-VÕÕRKEEL			3	3		3	3	3	9	
MATEMAATIKA			5	13	2	5	4+0,5	4+0,5	13	1
LOODUSÕPETUS			3	7	2	2			2	
GEOGRAAFIA						1+0,5	2	2	5	0,5
BIOLOOGIA						1+0,5	2	2	5	0,5
KEEMIA							2	2	4	
FÜÜSIKA							2	2	4	
AJALUGU			2	3		2	2	2	6	
INIMESEÕPETUS			1	2		1	1		2	
ÜHISKONNAÕPETUS			1	1				2	2	
MUUSIKA			1	4		1	1	1	3	
KUNST			1	3		1	1	1	3	
TÖÖÕPETUS										
KÄSITÖÖ, KODUNDUS, TEHNOLOOGIA			2	5	1	2	2	1	5	
KEHALINE KASVATUS			2	8		2	2	2	6	
ARVUTIÕPETUS						0,5				0,5
KARJÄÄRIÕPETUS							0,5	0,5		1
<b>LUBATUD KOORMUS</b>	<b>25</b>	<b>28</b>	<b>30</b>			<b>30</b>	<b>32</b>	<b>32</b>		

## 5.2.5 Vene õppekeele klassid III kooliastmes

Rakvere Gümnaasiumis toimub vene õppekeele klasside töö III kooliastmes. Vene õppekeele klassides õpetatakse eesti keeles kehalise kasvatuse, kunsti ja tehnoloogia ainevaldkonna aineid.

Aine	III aste				
	7. kl	8. kl	9. kl	Norm	Lisa
VEENE KEEL	2	2	2	6	
KIRJANDUS	2	2	2	6	
EESTI KEEL võõrkeelena	4+1	4	4	12	1
A-VÕÕRKEEL	3	3	3	9	
MATEMAATIKA	5	4	4	13	
LOODUSÕPETUS	2			2	
GEOGRAAFIA	1	2	2	5	
BIOLOOGIA	1	2	2	5	
KEEMIA		2	2	4	
FÜÜSIKA		2	2	4	
AJALUGU	2	2	2	6	
INIMESEÕPETUS	1	1		2	
ÜHISKONNAÕPETUS			2	2	
MUUSIKA	1	1	1	3	
KUNST	1	1	1	3	
KÄSITÖÖ, KODUNDUS, TEHNOLOOGIA	2	2	1	5	
KEHALINE KASVATUS	2	2	2	6	
<b>LUBATUD KOORMUS</b>	<b>30</b>	<b>32</b>	<b>32</b>		<b>1</b>
Arvutiõpetus					
Karjääriõpetus					
<b>TEGELIK KOORMUS</b>	<b>30</b>	<b>32</b>	<b>32</b>		<b>1</b>

Riikliku lihtsustatud õppekava alusel õppivatel õpilaste tunniarvust plaan lähtub õppekavaga ettenähtud ainetest ja tundide arvust. Lisatunnid määratakse iga õppeaasta alguseks arvestades konkreetse õpperühma õpilaste võimeid ja vajadusi.

### 5.3 Arengu ning õppimise toetamise ja hindamise korraldus

Rakvere Gümnaasiumi hindamise korraldus lähtub Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest (vastu võetud 09.06.2010) ja Põhikooli riiklikust õppekavast (vastu võetud 06.01.2011 nr 1) ning koolis kinnitatud dokumentidest, mis on avaldatud kooli veebilehel.

Õpitulemuste hindamine on osa õppe- ja kasvatusprotsessist. Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse õpilasele kohaldatud riikliku õppekavaga ja selle alusel koostatud kooli või individuaalse õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest. Hindamise eesmärk on:

- 1) anda tagasisidet õpilase õppetulemuste kohta ja toetada õpilase valdkonna- ja ainepädevuste arengut,
- 2) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima,
- 3) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja toetada õpilast edasise haridustee valikul,
- 4) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 5) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Trimestri algul tutvustab vastava aine õpetaja õpilastele ainekava sisu, trimestril taotletavaid olulisemaid õpiväljundeid ning peamisi teemasid. Õpilastele tehakse teatavaks aineks vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused. Sama informatsioon laetakse failis üles eKooli keskkonda. Trimestri õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult õpilastega ja kantakse eKooli kontrolltööde graafikusse.

Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, võrreldes õpilase õpitulemusi tema õppe aluseks olevas ainekavas esitatud õppe-eesmärkidega ja oodatavate õpitulemustega ning õpilase individuaalsest arengust lähtudes.

Hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava. Individuaalses õppekavas arvestatakse hindamisel individuaalseid sätestatud erisusi. Õpetaja võib vajadusel kasutada hindamisel „3D” hinnet ehk „diferentseeritud rahuldav”



Õpilasel on õigus saada aineõpetajalt teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

Rakvere Gümnaasiumi põhikoolis kasutatakse hindamisel õppimist toetavat (kujundavat) hindamist, numbrilist viiepallisüsteemis hindamist, arvestuslikku hindamist ning sõnalist hindamist.

**Õppimist toetava hindamisena** mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mis keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega ja mille käigus

- 1) analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed;
- 2) innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel, et tõsta õpilase õpimotivatsiooni;
- 3) kaasatakse õpilane enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmäärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida;
- 4) antav suuline ja kirjalik tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevusi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks.

Teadmiste ja oskuste hinnangutes lähtutakse õpilasele kohaldatud riikliku õppekavaga ja selle alusel koostatud kooli või individuaalse õppekavaga nõutavatest teadmistest ja oskustest. Õpilase arengu kohta antakse õppeperioodi käigus nii suulist kui ka kirjalikku õppimist toetavat tagasisidet.

1.-3. klassi õppimist toetava hindamise jooksva tagasisidena kasutatakse E-koolis kahte märki saavutatud õpitulemuste kohta:

- 1) **õ** (väike täht) - tähistab positiivselt omandatud teadmisi ja oskusi. Tähte saab kasutada ainult koos kommentaaride ja selgitustega, missugused teadmised ja oskused millisel tasemel on omandatud.
- 5) **!** (hüüumärk) - tähistab vajakajäämisi, kirjeldab omandamata teadmisi ja oskusi ning sisaldab ettepanekuid edasiseks arengut toetavaks tegevuseks. Märki saab kasutada ainult selgitavate kommentaaridega.

Õppimist toetava hindamise etapi lõpetab

- 1) õpilasele antav kirjalik tagasiside, milles kirjeldatakse ja analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja ainealaste õpitulemuste osas ja seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele või
- 2) eelnevalt õpilase ja õpetaja vahel kokkulepitud (visuaalse, kirjaliku või suulise) lõpptulemuse esitamine, mida hinnatakse numbriliselt või sõnaliselt.

Õppimist toetava hindamise meetodid valib aineõpetaja.

**Numbrilisel hindamisel** hinnatakse õpilase teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis järgmiselt:

- 1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus, hindegaga „3D” ehk „diferentseeritud rahuldav” hinnatakse õpilase vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika teatud perioodi või teema õppetulemusi, mille saavutamiseks on vajalik rakendada õpilase võimetele sobivat ning arengut toetavat individuaalset õppekava ja tugimeetmeid;
- 4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- 5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub ja ka juhtudel, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine.

Kui kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse punktiarvestuse kasutamise põhimõttest, siis viie palli süsteemis hinnatakse hindegaga „5” õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

**Arvestuslikul hindamisel** kasutatakse hinnanguid „arvestatud“ (A) või „mittearvestatud“ (MA). Arvestuslikult hinnatakse õppeprotsessi jooksul esitatud sooritusi ja teatud aineid.

**Sõnalisel hindamisel** kasutatakse hinnanguid «eeskujulik» (E), «hea» (H), «rahuldav» (R) ja «mitterahuldav» (MR). Sõnaliselt hinnatakse Rakvere Gümnaasiumis käitumist ja hoolsust klassides, mis ei ole täielikult üle läinud õppimist toetavale hindamisele.

Rakvere Gümnaasiumi I kooliastmes hinnatakse õpilasi õppimist toetavast hindamisest lähtuvalt.

II kooliastmes (4.- 6. klass) rakendatakse kunsti, tööõpetuse, muusika ja kehalise kasvatuses õppetulemuste hindamisel jooksvalt ja kokkuvõtvalt arvestuslikku hindamist. II kooliastme ülejäänud ainetes ja III kooliastmes võib õpetaja õppetöö käigus rakendada erinevaid hindamissüsteeme, kuid trimestri ja õppeaasta kokkuvõtvad hinded on numbrilised.

Õppimist toetava ja arvestusliku hindamise süstemis hinnatud ained teisendatakse vajadusel viiepallisüsteemi numbrilise hindamise hindekirjelduste kohaselt. Hinne „3D” ehk „diferentseeritud rahuldav” teisendatakse kokkuvõtva trimestrihinne ja aastahinde panemisel, tasemetööde ja üleminekuksamite hindamisel ning õpilase koolist lahkumisel hindeks „3” ehk „rahuldav”.

### **5.3.1 Kokkuvõttev hindamine**

Kokkuvõttev kirjalik õppimist toetavalt hindav tagasiside antakse õpilasele kaks korda aastas (poolaasta lõpus) ning selle aluseks on ainekavas esitatud õpitulemused.

Kokkuvõttev numbriline, arvestuslik või sõnaline hinne on õppeaine trimestri- ja aastahinne.

Trimestrihinne pannakse välja trimestri lõpul (eelnevalt teadaantud kuupäevaks) trimestri jooksul saadud hinnete alusel. Kokkuvõttev hinne ei pea olema perioodi jooksul saadud hinnete aritmeetiline keskmine.

Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel enne õppeperioodi lõpus eelnevalt teadaantud kuupäeval. 8. klassi üleminekueksami hinnet arvestatakse aastahinde väljapanekul võrdselt trimestrihindegaga ja märgitakse eraldi tunnistusele. 9. klassi õpilasele pannakse ainete aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

Kui 7.- 9. klassi õpilane on füüsilisest koormusest vabastatud, on teda kehalises kasvatuses kokkuvõtvalt võimalik hinnata arvestuslikult (A või MA). Selleks peab ta olema sooritanud õpetaja poolt antud kirjalikud või suulised ülesanded ja arvestuslikud tööd. Juhul, kui õpilane ei soorita õpetaja poolt antud ülesandeid, on õpetajal võimalik hinnata õpilast trimestri või kursuse lõpul hindegaga „mittearvestatud” (MA).

Kui trimestrihinne jääb mõjuvatel põhjustel välja panemata, tähistatakse see eKoolis märgiga “0”, mille juures esitatakse kommentaaris hinde saamise tingimused ja tähtaeg. Kui õpilane ei ole kasutanud etteantud tähtjaks võimalust järele vastata, hinnatakse vastava trimestri vältel omandatud teadmised ja oskused hindegaga «nõrk» (1) või „mittearvestatud” (MA).

Õpilasele, kelle trimestrihinne on “puudulik” (2), “nõrk” (1), “mittearvestatud” (MA), kellele on jäetud hinne välja panemata (0) või kelle poolaasta õpitulemused on jäänud õppimist toetava kirjaliku tagasiside alusel vajalikul määral saavutamata, koostatakse selles õppeaines vajadusel individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteemi meede, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused (vt „Õpilastele tugimeetmete rakendamise kord Rakvere Gümnaasiumis“).

Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

Kool teavitab õpilast ja lapsevanemat õpilase trimestri kokkuvõtivatest hinnetest eKooli keskkonna kaudu ja õppeaasta kokkuvõtivatest hinnetest paber kandjal klassitunnistuse kaudu (vt „Rakvere Gümnaasiumi kodukord“).

### **5.3.2 Järelevastamise korraldus**

Järelevastamise korra ja aja oma aines teeb aineõpetaja õpilastele teatavaks õppeaasta algul ja täpsustab (vajadusel korrigeerib) trimestri alguses.

Koolis kehtiva järelevastamise korra kohaselt

- 1) on tegemata töö märk e-kooli päevikus „T“.
- 2) suulise vastuse (esituse), kirjaliku või praktilise töö, praktilise tegevuse või selle tulemuse hindamisel hindegaga «puudulik» (2) või «nõrk» (1) või tegemata töö puhul (T), antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks reeglina kahe koolinädala jooksul pärast hinde kandmist eKooli või õpilase naasmist õppetöole või kokkuleppel õpetajaga mõnel teisel ajal. Järelevastamise tähtaeg fikseeritakse eKoolis.
- 3) tegemata tööd (T) võib parandada märgile „A“ või numbrilisele hindele. Kui tegemata töö (T) ei ole tähtjaks järele vastatud, muudab õpetaja selle hindeks „nõrk“ (1).

Õpilasel on õigus järelevastamise eelsele konsultatsioonile.

### 5.3.3 Käitumise ja hoolsuse hindamine

Käitumist ja hoolsust võib hinnata õppimist toetava hindamise põhimõtete kohaselt või sõnaliselt. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

Käitumise ja hoolsuse õppimist toetaval hindamisel edastab klassijuhataja (-õpetaja) kirjalikku tagasiside poolaasta lõpus. Sõnaliselt hinnatakse käitumist ja hoolsust iga trimestri lõpus, arvestades aineõpetajatelt saadud kirjalikku tagasisidet, hinnetega „eeskujulik“ (E), „hea“ (H), „rahuldav“ (R) ja „mitterahuldav“ (MR).

Käitumise hindamisel

- 1) hindegaga „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt;
- 2) hindegaga „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid;
- 3) hindegaga „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi;
- 4) hindegaga „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega allu õpetajate nõudmistele ning kes ei järgi üldtunnustatud käitumis- ja

kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

#### Hoolsuse hindamisel

- 1) hindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õpiülesannetes alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel, ilmutab omaalgatust ja viib alustatu lõpuni;
- 2) hindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õpiülesannetes kohusetundlikult, on töökas ja järjekindel õpiülesannete täitmisel, hoolikas ning õpib võimetekohaselt;
- 3) hindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õpiülesandeid, kuid ei ole piisavalt töökas ja järjekindel nende täitmisel ega õpi oma tegelike võimete kohaselt;
- 4) hindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õpiülesannetes lohakalt ja vastutustundetult.

Õpilane viiakse üle järgmisse klassi, olenemata käitumise ja hoolsuse aastahindest.

### **5.3.4 Õpilase täiendavale õppetööle jätmine**

Õpilase võib jätta õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamiseks täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või anda samaväärne sõnaline hinnang, või milles viimase trimestri õppetulemused on jäänud välja panemata ning tähistatud märgiga “0”. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu ja see viiakse läbi peale õppeperioodi lõppemist.

Täiendav õppetöö toimub õpetaja koostatud plaani järgi ning õpilane täidab õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollib ja hindab aineõpetaja. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle. Eksamiaines arvestatakse täiendava õppetööna ka eksamikonsultatsiooni.

Täiendav õppetöö lõpetatakse reeglina 22. juuniks, erandina 30. augustiks.

### **5.3.5 Järgmise klassi üleviimine**

Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse üle järgmise klassi enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmise klassi üle reeglina 22. juuniks, hiljemalt 30. augustiks.

Õpilane, kellele on koostatud individuaalne õppekava, viiakse üle järgmise klassi vastavalt erisustele, mis on näidatud individuaalses õppekavas.

Kui õpilase täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud, tal on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne „puudulik“ (2), „nõrk“ (1) ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme, võib õppenõukogu põhjendatud otsusega jätta õpilase klassikursust kordama. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ (2), „nõrk“ (1). Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

### **5.3.6 Hinde, hinnangu ja poolaasta kirjaliku tagasiside vaidlustamine**

Hinde, hinnangu või poolaasta kirjaliku tagasiside vaidlustamiseks pöördub õpilane või tema seaduslik esindaja esmajärjekorras aineõpetaja poole.

Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hinnet, hinnangut või poolaasta kirjalikku tagasisidet vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde, hinnangu või tagasiside teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega.

Hinde, hinnangu või poolaasta kirjaliku tagasiside vaidlustamise korral teeb kooli direktor otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

## 5.4 Põhikooli lõpetamine

Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad”, kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega lugeda ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele

- 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministrimäärusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale. Kooli direktor võib eksameid korraldavat asutust eelnevalt informeerides võimaldada erivajadustega põhikoolilõpetaja eksamineerimiseks ühte või mitut järgmist eritingimust:

- 1) lisa-aega kuni 15 minutit ühe astronoomilise tunni kohta;
- 2) eksami läbiviimist eraldi ruumis;
- 3) puhkepausi kuni 10 minutit ühe astronoomilise tunni kohta;
- 4) arvuti kasutamist ilma õigekirjakontrolli programmi (spelleri) kasutamisetä õpilasel, kes ei saa kirjutada või kelle käekiri on erivajadusest tingituna raskesti loetav;
- 5) vastuse üleskirjutamist tugiisiku poolt, kui õpilane ei saa kirjutada;
- 6) õpiraskustega õpilasel õppevahendite (sõnaraamatud, abivahendid jms) kasutamist;
- 7) õpiraskustega õpilasele töökorralduste ja eksamiülesannete teksti täpsemat lahtikirjutamist, ümberstruktureerimist või suulist selgitamist;
- 8) spetsiifilise õigekirjahäirega (düsgraafia) õpilasele emakeele eksamitöö diferentseeritud hindamist [RT I, 13.09.2012, 1 - jõust. 16.09.2012].

Lihtsustatud õppekava alusel õppivad õpilased sooritavad kooli korraldatud lõpueksamid.



## 5.5 III kooliastme loovtöö korraldus

Rakvere Gümnaasiumi III kooliastme loovtöö korraldus on põhjalikumalt kirjeldatud dokumendis „Loovtöö korraldamine ja hindamine Rakvere Gümnaasiumi III kooliastmes“, mis on kättesaadav Rakvere Gümnaasiumi kodulehel.

Loovtööna on võimalik teha:

1. Lühiuurimus (ka olümpiaadiks v konkursitööna esitatav uurimus);
2. Projekt
  - arendusprojekt (näit: mingi algatus koolis, kogukonnas...),
  - üritus (õppetöö-, kultuuri-, spordi- jne),
  - õppevahend, tõlketöö vms,
  - stend, almanahh, kogumik vms,
  - etendus jne;
3. Kunstitöö (kujutatav kunst, tarbekunst, muusika jne) või muu praktiline töö (valmib asi).

Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Loovtöö läbiviimist juhendab Rakvere Gümnaasiumi õpetaja. Vajadusel võib kaasata kaasjuhendaja. Loovtöö põhjal valmib arvutis koostatud kirjalik loovtöö analüüsiv ülevaade. Ülevaate vormistamisel järgitakse kooli õpilasuurimuse vormistamise üldnõuete põhjal valminud kirjaliku töö vormistamise üldnõudeid.

Loovtöö valmimise täpne ajakava kehtestatakse õppeaasta alguses. Ajakava sisaldab järgmisi tegevusi ja tähtaegu:

1. teema ja juhendaja valimine- hiljemalt novembri 2. koolinädalal;
2. loovtöö ettevalmistus ja läbiviimine (ajakava juhendajaga kokkuleppel);
3. töö analüüsiva ülevaate esitamine klassijuhatajale - aprilli teisel koolinädalal;
4. tööde edastamine kaitsmiskomisjonile- vähemalt nädal enne kaitsmist;
5. töö kaitsmine- aprilli viimasel koolinädalal.

Loovtöö teema valimise ja töö juhendaja(te)ga kokkulepped korraldab klassijuhataja, kaitsmiskomisjoni moodustab õppealajuhataja.

Loovtöö kaitsmine võib toimuda

- 1) suuliselt (soovitav on abiks kasutada audiovisuaalseid vahendeid) või

2) posterettekandena (esitlemine kuni 2 päeva enne kaitsmist).

Kõik loovtöö kaitsjad peavad olema valmis vastama kaitsmisel kaitsmiskomisjoni küsimustele. Kollektiivse töö puhul osalevad kõik õpilased töö kaitsmisel.

Loovtööd hinnatakse arvestuslikult („Arvestatud“ (A) ja „Mittearvestatud“ (MA)). Loovtöö hinne kujuneb kolmest komponendist:

- 1) juhendaja hinnang õpilase osalusele töö protsessis;
- 2) kaitsmiskomisjoni hinnang kirjalikule analüüsivale ülevaatele;
- 3) kaitsmiskomisjoni hinnang loovtöö kaitsmisele.

## **5.6 Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugimeetmete rakendamise kord**

Haridusliku erivajadusega õpilaste (HEV) toetamine ja nõustamine on õpetajate ja spetsialistide poolt õpilastele pakutav abi, et toetada tema edasijõudmist ja/või ennetada väljalangevust koolist ning luua erivajadustega õpilasele (sh. andekatele) võimalused arenguks talle parimal sobival moel.

Tugimeetmete kõrval võidakse rakendada ka mõjutusmeetmeid. Õpilastele rakendatavad mõjutusmeetmed ja nendest teavitamise kord on sätestatud dokumendis „Rakvere Gümnaasiumi kodukord“, mis on avaldatud kooli kodulehel [www.rakgym.edu.ee](http://www.rakgym.edu.ee).

Tugimeetmeid rakendatakse õpilastele kes:

- on jäänud klassikursust kordama,
- on üle viidud järgmisesse klassi mitterahuldava(te) hindegaga (hinnetega),
- on lõpetanud veerandi mitterahuldava hindegaga,
- on jäänud mingil põhjusel veerandihindegaga hindamata,
- ei täida koolikohustust,
- ei suuda täita olemasolevat õppekava (HEV),
- on pikemaajaliselt koolist eemal viibinud haiguse tõttu,
- on käitumisraskustega,
- on andekas,
- ei valda piisavalt kooli õppekeelt.

Kool võib vajadusel teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas. Tugiteenuste korraldamisel lähtutakse riiklikest

dokumentidest, kooli õppekavast ning käesolevast korrast. Õpilaste kohta, kelle puhul rakendatakse tugimeetmeid, tehakse märge Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) keskkonda.

HEV-õpilase kohta avatakse individuaalne vaatluse kaart.

Rakvere Gümnaasiumis rakendatakse õpilasele õppekava nõuetele vastavate õpitulemuste saavutamiseks järgmisi tugimeetmeid ja teenuseid:

- ainekonsultatsioonid,
- õpiabitunnid,
- pikapäevarühm,
- eripedagoogiline ja logopeediline õpiabi ja nõustamine,
- käitumispäevik,
- abiõpetaja,
- täiendav õppetöö,
- sotsiaalpedagoogi ja HEV-õpilaste õppe koordineerija nõustamine,
- individuaalne õppekava (IÕK) või IÕK ja 3D hindamine,
- HEV- õpilaste väiksemad õpperühmad,
- HEV-õpilaste klassid.

Andekatele õpilastele on loodud järgmised toetusvõimalused:

- õppesuuna süsteem,
- valikainete süsteem,
- individuaalne õppekava,
- koostöö perekonnaga, aineõpetajatega, spetsialistidega,
- õppetöös keerukama raskusastmega ja ainekava laiendavate ülesannete andmine,
- olümpiaadidel, konkurssides, huvikoolides ja -ringides osalemine,
- loovtööde ja projektiõppe rakendamine.

Hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vajadusel individuaalne õppekava. Individuaalses õppekavas arvestatakse õppe-eesmärkide seadmisel ja hindamisel individuaalseid erisusi.

Kui koolipoolne toetamine ja nõustamine ei ole viinud soovitud tulemuseni, kaasatakse koostöös lapsevanemaga koolivälised tugispetsialistid (Rajaleidja keskuse töötajad, maakondlik nõustamiskomisjon, Rakvere linna „SotsiaalAbiKeskuse“ töötajad, psühholoog,

psühhiaater, politsei jne). Tugisüsteem kirjeldab tugimeetmete rakendamise ja tugispetsialistide kaasamise korda lähtuvalt probleemi olemusest ja olukorrast.

Rakendatavate tugimeetmete ja tugisüsteemi põhjalik kirjeldus on esitatud dokumendis „Õpilastele tugimeetmete rakendamise kord Rakvere Gümnaasiumis“, mis on avaldatud Rakvere Gümnaasiumi kodulehel [www.rakgym.edu.ee](http://www.rakgym.edu.ee).

## **5.7 Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus**

Rakvere Gümnaasiumis tagab õpilastele ja vanematele õppekorralduse alase informatsiooni kättesaadavuse eKooli keskkonnas, kooli veebilehel ja infostendil. I kooliastmes õppiva lapse vanemale tutvustab õpetaja ainekavades esitatud õppe-eesmärke ja -tulemusi ning õppeaasta vältel omandatavaid pädevusi kirjalikult. Lapse edasijõudmisest teavitatakse lapsevanemat eKooli keskkonnas, aineõpetaja või klassijuhatajaga vestluse, hinnetelehe, tunnistuse ja arenguestluse kaudu.

Õpilasi ja lapsevanemaid teavitavad ning nõustavad õppe- ja kasvatustöö alastes küsimustes klassiõpetaja, aineõpetajad, klassijuhataja ja õppealajuhatajad. Klassiõpetaja või -juhataja, aineõpetajad ja õppealajuhataja jälgivad õpilase arengut ning toimetulekut koolis. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse lapse ja tema vanemaga arenguestlusi, mille käigus lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Rakvere Gümnaasium tagab põhikooli õpilasele sotsiaalpedagoogi, logopeedi ja eripedagoogi nõustamise ning edastab infot psühholoogi ja 9. klassi õpilastele karjäärinõustaja nõustamise võimalustest.

## **6. ÕPPEKORRALDUS IV KOOLIASTMES (GÜMNAASIUMIS)**

Rakvere Gümnaasiumi IV kooliastme (gümnaasiumi) õpilased õpivad kooli Vabaduse tänava õppehoones. Kooli õppetöö toimub päevases õppevormis.

### **6.1 Gümnaasiumiastme õppekorralduse alused**

Rakvere Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õppeaastas on kokku vähemalt 175 õppepäeva. Alates 2018.aastast on ka lõpuklassis on kokku vähemalt 175 õppepäeva (sh lõpueksamite toimumise periood). Koolivaheajad on haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel.

Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, näiteks loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta. Söögivahetunni pikkus on 30 minutit.

Gümnaasiumis korraldatakse õpet ka väljaspool kooli ruume (kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes jne) ning virtuaalses õppekeskkonnas. Õppekäigud on fikseeritud aine- ja töökavades, nende toimumine kooskõlastatakse teiste sama klassi õpetajatega.

#### **6.1.1 Gümnaasiumi õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted**

Gümnaasiumi õppekava on üles ehitatud kursuste põhiseelt. Ühe kursuse maht on 35 õppetundi. Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust. Õpilase õppekoormusesse kuuluvad kõik riiklikus õppekavas loetletud kohustuslikud kursused, arvestades võimalust valida kitsa ja laia matemaatika vahel. Seega on riikliku õppekavaga ettenähtud kohustuslikke kursusi õpilasel vastavalt 63 või 69.

10. klassis õppima asudes on kõigil õpilastel esimene matemaatikakursus „Matemaatiline modelleerimine I“. Pärast selle läbimist valivad humanitaar- ja majandussuuna õpilased, kas jätkavad laia või kitsa matemaatika ainekava järgi õppimist. Reaalsuund õpib laia matemaatika ainekava järgi. Erandjuhtudel saab õpilane laia matemaatika õppelt üle minna kitsa matemaatika ainekavaga õppele ka hilisema õppeaja jooksul.

Kool määrab õppesuundade valikkursused, mis toetavad antud õppesuuna eesmärkide täitmist ja valdkonnapädevuste kujunemist. Valikkursuste hulgas on nii riiklikus õppekavas kirjeldatud kui kooli õppekavast tulenevad valikkursused.

Suuna- ja vabavalikkursuste nimistu võib aastati olla erinev ning selle kujundamisel arvestatakse õppesuundade eripära, õpilaste arvamust ja kooli võimalusi. Valikkursuste loend esitatakse igal õppeaastal tunnijaotusplaanides.

Kitsa matemaatika ainekavaga õppe läbijatel on kohustus lisaks valida õppeaja jooksul vähemalt 5 vabavalikkursust;

10. ja 11. klassis läbivad õpilased õppesuuna praktika, mis võib toimuda projektiüritustena, laagritena, praktikapäevadena õppeaasta jooksul. Praktilise kursuse läbimisena arvestatakse ka õpilaste osalemist ülikoolide õpikodade töös.

Gümnaasiumi õpilased sooritavad järgmised hindelised tööd ja eksamid:

- 1) 11. klassis teostavad ja kaitsevad õpilasuurimuse või praktilise töö;
- 2) 12. klassis toimuvad riiklikud eksamid ja koolieksam. Koolieksami aine valib õpilane ainete hulgast, milles on läbinud vähemalt kaks kursust. Oma valikust annab ta teada 1. veebruariks.

### **6.1.2 Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus**

Haridusliku erivajadusega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppetööst eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Rakvere Gümnaasiumis

- 1) korraldatakse andekate õpilaste individuaalset juhendamist, suunatakse neid osalema olümpiaadidel, konkurssidel, koolivälistes haridusprogrammides ja teaduskoolides.

- 2) võib kool teha sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse nende muudatuste tegemisse õpilase vanem.
- 3) koostatakse õpilasele muudatuste rakendamiseks individuaalne õppekava, kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine, võrreldes kooli õppekavaga. Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada maakonna nõustamiskomisjoni soovitusel.
- 4) koordineerib hariduslike erivajadustega õpilaste õpet hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordinaator koostöös kooli ja maakonna õppenõustamiskeskuse tugispetsialistidega (sotsiaalpedagoog, kooliarst, eripedagoog, psühholoog).

## 6.2 Õppesuundade ja kursuste kirjeldused

Kool võimaldab õpet kolmes õppesuunas: reaalsuund, humanitaarsuund, majandussuund.

**Reaalsuund** kannab 1967. aastal alustanud matemaatika-füüsika õppesuuna traditsioone. Kõik selle suuna õpilased õpivad laia matemaatikat ja kohustuslike suunakursustena on lisaks matemaatika ja füüsika praktilised kursused ja keemia kursus. Osa matemaatika ja füüsika praktika tunde toimub rühmatundidena, et võimaldada õpilastel teha katseid, vaatlusi, lahendada täiendavaid ülesandeid. Kasutatakse lõimitud ainetunde ja probleemõppe meetodeid.

Reaalsuuna õppeained kujundavad järgmisi oskusi:

- oskus vaadelda, mõista ning selgitada loodus-, tehis- ja sotsiaalses keskkonnas eksisteerivaid objekte ning protsesse;
- oskus analüüsida keskkonda kui terviküsteemi, märgata seal igapäevaelus ette tulevaid probleeme ning kasutades loodusteaduslikke meetodeid neid lahendades;
- oskus väärtustada teadust ja selle tähtsust ühiskonnale;
- oskus koguda erinevaid andmeid, neid analüüsida ja analüüsist järeldusi teha;
- oskus kasutada erinevaid lahenduste strateegiaid.

Õppepraktikat korraldatakse võimalusel projektipõhiselt koostöös kõrgkoolidega ja (loodus)keskkonnahariduskeskustega, viies läbi teaduslaagreid.

Õppesuunda iseloomustavad lisaks järgmised õppesuuna valikkursused, mille seast teevad vastava õppesuuna õpilased ühisvaliku:

- Praktiline füüsika
- Loodus, tehnoloogia, ühiskond I, II, III
- Geomorfoloogia
- Anatoomia
- Majandusõpetus.

Õppesuuna üks eesmärk on tagada matemaatikas ja füüsikas andekate õpilaste võimete takistamatu areng. Õppesuund valmistab ette õpilasi kõrgkoolide loodus- ja täpisteaduslikele erialadele, insenerierialadele. Tehakse koostööd Tallinna Tehnikaülikooliga, kaasates loengute ja laboritundide läbiviimiseks sealseid õppejõude ning laboreid. Õpilasi suunatakse TTÜ ja TÜ teaduskooli loodusteaduslikele kursustele, mida arvestatakse valikkursustena.

<b>Reaalsuund</b>				
	10	11	12	
<b>Riikliku õppekava kursused</b>	<b>Kursusi</b>	<b>Kursusi</b>	<b>Kursusi</b>	<b>Kokku</b>
Emakeel	2	2	2	<b>6</b>
Kirjandus	2	2	1	<b>5</b>
A-keel inglise keel	2	1	2	<b>5</b>
B-keel vene/saksa	2	2	1	<b>5</b>
Matemaatika	5	5	4	<b>14</b>
Geograafia	1	2		<b>3</b>
Bioloogia	1	2	1	<b>4</b>
Keemia	2	1		<b>3</b>
Füüsika	2	2	1	<b>5</b>
Ajalugu	1	2	3	<b>6</b>
Inimeseõpetus	1			<b>1</b>
Ühiskonnaõpetus			2	<b>2</b>
Kunst	1	1		<b>2</b>
Muusika	1	1	1	<b>3</b>
Kehaline kasvatus	2	2	1	<b>5</b>
	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>19</b>	<b>69</b>
<b>Kooli määratud õppesuunakursused</b>				
A-võõrkeel	2	3	2	<b>7</b>
B-võõrkeel			1	<b>1</b>
Eesti keel	1		1	<b>2</b>
Kirjandus			1	<b>1</b>



Matemaatiline modelleerimine I, II	1		1	2
Uurimistöö alused	0,5	0,5		1
Uurimistöö koostamine arvutis		1		1
Karjääriõpetus			1	1
Füüsika	1	1	1	3
Keemia		1		1
Matemaatika praktikum	1	1	1	3
Füüsika praktikum	1			1
Suuna praktika	0,5	0,5		1
	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>9</b>	<b>25</b>
<b>Õppesuuna valikkursused (10. klassis 1 kursus, 11. klassis 1 kursus)</b>				
Füüsika praktikum		1		
Praktiline füüsika		1		
Loodus, tehnoloogia, ühiskond I, II	1	1		
Geomorfoloogia	1			
Anatoomia		1		
Majandusõpetus	1	1		
	<b>34</b>	<b>34</b>	<b>28</b>	<b>96</b>

**Humanitaarsuund** on välja kasvanud pikaajsete traditsioonidega inglise keele süvaõppe suunast. Antud õppesuunas on põhiohk humanitaarainetel: võõrkeeltele, sotsiaalainetel, kirjandusel. Inglise keele süvaõpe kujundab erinevate osakuste kaudu õpilaste keelekultuuri väärtustavaid hoiakuid, arendab rikka ning kujundliku sõnavaraga keelekasutust erinevates suhtlussituatsioonides, laitmatut õigekeelsust. Ainekava tutvustab õpilastele Briti kultuuri erinevaid tahke, poliitikat, kirjandust. Osa A- ja B-keele lisakursusi on suunatud tõlkimisoskuste ja -kogemuste omandamisele, omandatakse teoreetilisi ja praktilisi teadmisi giidindusest.

Sotsiaalainete õpetamisel on väga tähtsal kohal ainetevaheline integratsioon, aktiivõppemeetodid: ajurünnakud, diskussioonid, rollimängud, mis suunavad õpilasi isiklike seisukohti väljendama, probleemidele lahendusi otsima. Sotsiaalvaldkonna ainete kaudu:

- õpitakse tundma ühiskonnas toimivaid protsesse, järgima kehtivaid väärtusi,
- õpilased omandavad hoiakud ja väärtused, mis aitavad neil olla aktiivsed kodanikud mitmekultuurilises ühiskonnas, kes on valmis dialoogiks, koostööks
- arendavad õpilased suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust, koostades loometöid ja osaledes erinevatel loomekonkurssidel ja kooliüritustel.

Teooria vaheldub praktikaga: tõlgitakse erinevaid tekste, sealhulgas Euroopa Liidus väljastatud dokumente. Giidipraktika viiakse 11. klassis läbi koostöös Rakvere linnusega ja muuseumidega.

Õppesuunda iseloomustavad lisaks järgmised õppesuuna valikkursused:

- Inglise keel (avalik esinemine)
- Inglise keel (tõlkimisteooria)
- B-keel (maiskonnalugu, giidindus)
- C- keel (vene, saksa, soome)
- Lingvistika
- Sissejuhatus filosoofiasse.

Humanitaarõppesuuna valijad võiksid minna edasi õppima võõrkeeli ja kultuuri, ajalugu, ajakirjandust, sotsiaalteadusi, õigusteadust, meediat, tõlkimist jne.

<b>Humanitaarsuund</b>				
	10	11	12	
<b>Riikliku õppekava kursused</b>	<b>Kursusi</b>	<b>Kursusi</b>	<b>Kursusi</b>	<b>Kokku</b>
Emakeel	2	2	2	<b>6</b>
Kirjandus	2	2	1	<b>5</b>
A-keel inglise keel	2	1	2	<b>5</b>
B-keel vene/saksa	2	2	1	<b>5</b>
Matemaatika	5/3	5/3	4/2	<b>14/8*</b>
Geograafia	1	2		<b>3</b>
Bioloogia	1	2	1	<b>4</b>
Keemia	2	1		<b>3</b>
Füüsika	2	2	1	<b>5</b>
Ajalugu	1	2	3	<b>6</b>
Inimeseõpetus	1			<b>1</b>
Ühiskonnaõpetus			2	<b>2</b>
Kunst	1	1		<b>2</b>
Muusika	1	1	1	<b>3</b>
Kehaline kasvatus	2	2	1	<b>5</b>
	<b>25/23</b>	<b>25/23</b>	<b>19/17</b>	<b>69/63*</b>
<b>Kooli määratud õppesuunakursused</b>				
A-võõrkeel	2	3	2	<b>7</b>
B-võõrkeel			1	<b>1</b>
Eesti keel	1		1	<b>2</b>
Kirjandus			1	<b>1</b>
Matem. modelleerimine I, II, kitsas	1		1/2	<b>2/3</b>
Uurimistöö alused	0,5	0,5		<b>1</b>

Uurimistöö koostamine arvutis		1		<b>1</b>
Karjääriõpetus			1	<b>1</b>
Kirjandus ja müüt		1		<b>1</b>
Ajalugu	2			<b>2</b>
Filosoofia			1	<b>1</b>
Inglise keel (maiskonnalugu, giidindus, praktiline tõlkimine).	1	1	1	<b>3</b>
B-keel (tõlkimine)		1		<b>1</b>
Suuna praktika	0,5	0,5		<b>1</b>
	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>9/10</b>	<b>25/26</b>
<b>Õppesuuna valikkursused (10. klassis 1 kursus, 11. klassis 1 kursus)</b>				
Inglise keel (avalik esinemine)	1			
Inglise keel (tõlkimisteooria)		1		
B-keel (maiskonnalugu, giidindus)	1	1		
C- keel (vene, saksa, soome)	1	1		
Lingvistika	1			
Sissejuhatus filosoofiasse		1		
<b>Kursuseid kokku</b>	<b>34/32</b>	<b>34/32</b>	<b>28/27</b>	<b>96/91*</b>

\* matemaatika lai kursus/ kitsas kursus

**Majanduse õppesuunas** on Rakvere Gümnaasiumis olnud võimalik teadmisi omandada alates 1994. aastast. Suuna õppeained kujundavad järgmisi teadmisi ja oskusi:

- oskus mõista ja analüüsida majanduses toimuvaid protsesse, kasutada majandusalaseid teadmisi üksikisikuna ning perekonna- ja tööelus;
- oskus mõista ettevõtlust kui üht võimalikku valikut tulevases karjääris ning analüüsida oma võimalusi ettevõtjana tegutsemiseks;
- oskus analüüsida ettevõtete, riikide ja maailmamajanduse kujunemist ning toimimist;
- oskus suhtuda vastutusrikkalt elukeskkonda, väärtustades säästva arengu põhimõtteid;
- oskus püstitada eesmärged, võtta vastutust ideede elluviimisel ning rakendada meeskonnatöö võtteid.

Majanduse õppesuuna eripäraks on majandussimulatsioonimängude pidev kasutamine õppetöös, õppekäigud ettevõtetesse ja majandusvaldkonna inimeste kutsumine tundidesse või aulaüritustele, praktiliste majandusõppepäevade korraldamine koolis, osalemine riiklikel majandusvõistlustel ja mitmesugustes programmides (nt Titan Eesti, Eesti Õpilafirma, töövarjupäev jt). Tehakse koostööd Junior Achievement Eestiga, kes koordineerib Eestis majandusõpet, ning Lääne-Viru Arenduskeskusega.

Õppesuuna praktika toimub ettevõtetes.

Õppesuunda iseloomustavad lisaks järgmised õppesuuna valikkursused:

- Globaliseeruv maailm
- Organisatsioonikäitumine
- Rahvusvahelised suhted
- Äriinglise keel
- C- keel (vene, saksa, soome).

Õppesuund valmistab ette õpilasi kõrgkoolide majandusainete erialadele, kuid annab ka muude erialavalikute puhul eluks väga vajalikke oskusi majanduslikus plaanis toimetulekuks nii üksikisiku kui perekondlikul tasandil.

<b>Majanduse õppesuund</b>				
	10	11	12	
<b>Riikliku õppekava kursused</b>	<b>Kursusi</b>	<b>Kursusi</b>	<b>Kursusi</b>	<b>Kokku</b>
Emakeel	2	2	2	<b>6</b>
Kirjandus	2	2	1	<b>5</b>
A-keel inglise keel	2	1	2	<b>5</b>
B-keel vene/saksa	2	2	1	<b>5</b>
Matemaatika	5/3	5/3	4/2	<b>14/8*</b>
Geograafia	1	2		<b>3</b>
Bioloogia	1	2	1	<b>4</b>
Keemia	2	1		<b>3</b>
Füüsika	2	2	1	<b>5</b>
Ajalugu	1	2	3	<b>6</b>
Inimeseõpetus	1			<b>1</b>
Ühiskonnaõpetus			2	<b>2</b>
Kunst	1	1		<b>2</b>
Muusika	1	1	1	<b>3</b>
Kehaline kasvatus	2	2	1	<b>5</b>
	<b>25/23</b>	<b>25/23</b>	<b>19/17</b>	<b>69/63*</b>
<b>Kooli määratud õppesuunakursused</b>				
A-võõrkeel	2	3	2	<b>7</b>
B-võõrkeel			1	<b>1</b>
Eesti keel	1		1	<b>2</b>
Kirjandus			1	<b>1</b>
Matem. modelleerimine I, II, kitsas	1		1/2	<b>2/3</b>
Uurimistöö alused	0,5	0,5		<b>1</b>
Uurimistöö koostamine arvutis		1		<b>1</b>
Karjääriõpetus			1	<b>1</b>
Majandusõpetus	3	2	2	<b>7</b>

Majandusandmete töötlemine		1		<b>1</b>
Suuna praktika	0,5	0,5		<b>1</b>
	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>9/10</b>	<b>25/26</b>
<b>Õppesuuna valikkursused (10. klassis 1 kursus, 11. klassis 1 kursus)</b>				
Organisatsioonikäitumine	1			
Rahvusvahelised suhted		1		
Globaliseeruv maailm		1		
Äriinglise keel		1		
Loodus, tehnoloogia, ühiskond I, II	1	1		
C- keel (vene, saksa, soome)	1	1		
<b>Kursuseid kokku</b>	<b>34/32</b>	<b>34/32</b>	<b>28/26</b>	<b>96/91*</b>

\* matemaatika lai kursus/ kitsas kursus

Kool võimaldab õpilasel kolme aasta jooksul valida ja sooritada talle sobivaid vabavalikkursusi järgmiselt:

- valikkursuste õpe korraldatakse vähemalt 12 soovija olemasolul;
- valikkursused valitakse ja registreeritakse 10. klassis hiljemalt 15. novembriks, 11. ja 12. klassi valikkursustele registreeritakse eelneva õppeaasta maikuus;
- õpilasel on kohustus läbida valitud kursused täies mahus;
- valikkursustena arvestatakse TÜ teaduskoolis, TTÜs ja TLÜs läbitud kursusi ning osalemist kooli segakoori, rahvatantsurühma ja kooliteatri (draamaõpetus) töös.

<b>Õpilase vabalt valitavad kursused</b>				
(kitsa matemaatika kursusel õppija valib vähemalt 5 lisakursust õppeaja jooksul)				
	<b>10</b>	<b>11</b>	<b>12</b>	<b>Kokku</b>
Kehaline kasvatus			2	<b>2</b>
Usundiõpetus		1	1	<b>2</b>
Riigikaitse	1			<b>1</b>
Riigikaitse praktiline õpe välilaagris	1			<b>1</b>
Õppides loon ennast	1			<b>1</b>
Projekti kirjutamine ja juhtimine		1		<b>1</b>
Globaliseeruv maailm			1	<b>1</b>
Rahvusvahelised suhted			1	<b>1</b>
Programmeerimise alused	1	1		<b>2</b>
Joonestamine		1	1	<b>2</b>
Inimene ja õigus			1	<b>1</b>
Majandusõpetus	1	1	1	<b>3</b>

Loodus, tehnoloogia, ühiskond I, II, III	1	1	1	<b>3</b>
Liiklusõpetus		1		<b>1</b>
Avalik esinemine		1		<b>1</b>
C-keel (soome, vene, saksa k)	2	2	2	<b>6</b>
Kirjakunst	1	1	1	<b>3</b>
Eesti kunsti lugu		1		<b>1</b>
Rahvatants	1	1	1	<b>3</b>
Koorilaul	1	1	1	<b>3</b>
Draamaõpetus	1	1	1	<b>3</b>

### 6.3 Hindamise korraldus

Rakvere Gümnaasiumi hindamise korraldus lähtub Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, gümnaasiumi riiklikust õppekavast ning Rakvere Gümnaasiumi õppekavast.

Hindamise eesmärk gümnaasiumi astmes on:

- 1) anda tagasisidet õpilase õppetulemuste kohta ja toetada õpilase valdkonna- ja ainepädevuste arengut,
- 2) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima,
- 3) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, ja toetada õpilast edasise haridustee valikul,
- 4) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel,
- 5) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Kursuse algul tutvustab vastava aine õpetaja õpilastele kursuse sisu. Kirjalikult tehakse eKooli keskkonnas õpilastele teatavaks kursuse olulisemad teemad, õpiväljundid, õpilastega kokkulepitud arvestuslike tööde toimumisajad ja hindamise korraldus.

Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, võrreldes õpilase ainealaseid teadmisi tema õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Kui õpilasele on koostatud individuaalne õppekava, arvestatakse hindamisel individuaalses õppekavas sätestatud erisusi. Kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde ja muude arvestuslike tööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult õpilastega ja kantakse kontrolltööde graafikusse.

Hindamisel kasutatakse õppimist toetavat (kujundavat) hindamist, numbrilist viiepallisüsteemis hindamist ning arvestuslikku hindamist.

**Õppimist toetava hindamisena** mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse ühiselt edasise õppimise eesmärgid ja teed. Õppimist toetava hindamise käigus annab õpetaja sõnalist ja/või kirjalikku tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta ning teeb ettepanekuid edasisteks arengut toetavateks tegevusteks. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ja juhtida ning et tõsta õpilase õpimotivatsiooni. Õppimist toetava hindamise protsess lõpeb enamasti eelnevalt õpilase ja õpetaja vahel kokkulepitud lõpptulemuse esitamisega, mida hinnatakse numbriliselt või arvestuslikult.

**Numbrilisel hindamisel** hinnatakse õpilase teadmisi, oskusi ja vilumusi viiepallisüsteemis järgmiselt:

- 1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
- 4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
- 5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teemaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub ning ka juhtudel, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine,

Kui kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse punktiarvestuse kasutamise põhimõttest, siis viie palli süsteemis hinnatakse hindegaga „5” õpilast, kes on saavutanud

90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4” 75–89%, hindega „3” 50–74%, hindega „2” 20–49% ning hindega „1” 0–19% maksimaalsest võimalikust punktide arvust.

**Arvestuslikul hindamisel** kasutatakse hinnanguid „arvestatud“ (A) või „mittearvestatud“ (MA). Arvestuslikult hinnatakse õpetaja valikul õppeprotsessi jooksul esitatud sooritusi ja (teatud) valikaineid.

**Kokkuvõtvalt** hinnatakse kursuse läbimist viie palli süsteemis, v.a õppekavas toodud valikained, mille hindamiseks kasutatakse hinnanguid „arvestatud“ (A) või „mittearvestatud“ (MA). Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel kursuse lõpus. Kui kursusehinne jääb välja panemata, tähistatakse see eKoolis märgiga “0” ja Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse õppeperioodi lõpus ja/või kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele ”nõrk“ (1) või „mittearvestatud“ (MA).

Gümnaasiumiastme õpilase kooliastme kokkuvõttev hinne aines kujuneb kursusehinnete alusel ja pannakse välja õppeaine viimase kursuse lõpus eelnevate kursusehinnete alusel enne õppeperioodi lõppu. Kuni kahe kursusega ainete kursusehinded peavad kooliastmehinde väljapanekuks olema positiivselt hinnatud. Kolme ja enama kursusega toimuva aine kooliastmehinde väljapanekul ei tohi reeglina mitterahuldavalt hinnatud kursusi olla rohkem kui üks. Erandina võib aineõpetaja ettepanekul panna kooliastme hinde välja õpilasele, kellel on 10. ja 11. klassi jooksul hindega „puudulik“ (2) hinnatud üks kursus õppeaasta vältel. Kooliastmehinnet ei panda välja, kui 12. klassi kursusehinnete hulgas on puudulikult hinnatud kursusi.

11. klassis toimub õpilasuurimuse või praktilise töö koostamine ja kaitsmine. Lõputunnistusel kajastuv kooliastmehinne moodustub õpilasuurimuse või praktilise töö korralduses kirjeldatud viisil. 12. klassis toimuvad koolieksamid, mille tulemused kajastuvad gümnaasiumi lõputunnistusel ja riiklikud eksamid.

Kursuse ja kooliastme kokkuvõttev hinne ei ole protsessi jooksul saadud hinnete aritmeetiline keskmine.

Õpilasel on õigus saada aineõpetajalt teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks



kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Kool teavitab õpilast ja lapsevanemat õpilase kursuse kokkuvõtivatest hinnetest eKooli keskkonna kaudu ja õppeaasta kokkuvõtivatest hinnetest paber kandjal klassitunnistuse kaudu.

### **6.3.1 Järelevastamise korraldus**

Järelevastamise korra teeb aineõpetaja õpilastele teatavaks õppeaasta algul ja täpsustab (vajadusel korrigeerib) kursuse alguses. Gümnaasiumis kehtiva järelevastamise korra kohaselt:

- 1) on tegemata töö märk eKooli päevikus „T“. Tegemata tööd (T) võib parandada hindele või märgile „A“. Kui tegemata töö ei ole tähtjaks järele vastatud, muudab õpetaja selle hindeks „nõrk“ (1).
- 2) kursuse jooksul saadud hinnete „puudulik“ (2) ja „nõrk“ (1) järelevastamise tingimused (mitu korda saab järele vastata, millisele hindele jms) konkreetses aines, määrab aineõpetaja ning selgitab neid kursuse algul.
- 3) antakse õpilasele reeglina hinde „puudulik“ (2), „nõrk“ (1) või tegemata töö (T) järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks võimalus kahe töönädala jooksul pärast hinde kandmist eKooli või õpilase naasmist õppetööle või kokkuleppel õpetajaga mõnel muul ajal.
- 4) peab õpilane järele vastama õppeaasta kursused, mis on hindamata või hinnatud hinnetega „puudulik“ (2) või „nõrk“ (1). Järelevastamise aeg ja maht lepitakse kokku aineõpetajaga. Kursust vastatakse reeglina järele järgneva kursuse jooksul või aine lõppedes õpetajaga kokkulepitud ajaperioodil.

### **6.3.2 Õpilase täiendavale õppetööle jätmine**

Õppeperioodi jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamise toetamiseks võib õpilase jätta täiendavale õppetööle, mis viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

- 1) Reeglina ei jäeta täiendavale õppetööle 10. ja 11. klassi gümnasisti, kui talle on õppeaasta jooksul pandud kolmes või enam aines üle poolte kursusehinnetenähtena välja hinded „puudulik“ (2) või „nõrk“ (1). Õpilane kustutatakse nimekirjast.

- 2) 12. klassi õpilase võib jätta erandkorras õpilase avalduse alusel ja õppenõukogu otsusel täiendavale õppetööle arvestuslike tööde järelsooritamiseks ainetes, milles tema kooliastmehinne on jäänud välja panemata. Riigieksami aines peab täiendav õppetöö lõppema antud aine riigieksami ajaks. Õpilane esitab õppenõukogule arvestuslike tööde järelvastamise graafiku. Täiendav õppetöö teistes ainetes lõpetatakse reeglina 22. juuniks, erandina 30. augustiks.

### **6.3.3 Järgmise klassi üleviimine**

Gümnaasiumiastmes õppivaid õpilasi ei jäeta reeglina klassikursust kordama. Õpilase järgmise klassi üleviimise otsustab õppenõukogu. Gümnaasiumiastme õpilane viiakse üle järgmisesse klassi, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) kõik kursusehinded on positiivsed või mitterahuldavalt hinnatud kursusi ei ole 10. klassis rohkem kui kolm, 11. klassis rohkem kui kaks, kusjuures puudulikke kursusehindeid ei tohi olla ühes aines rohkem kui üks. Kui aines on kuni kaks kursust, ei tohi need olla mitterahuldavalt hinnatud.
- 2) valikained on hinnatud vähemalt rahuldavalt või antud „arvestatud“ hinnang;
- 3) kõik välja pandud kooliastmehinded on hinnatud vähemalt hindele „rahuldav“.

### **6.3.4 Hinde vaidlustamine**

Hinde vaidlustamiseks pöördub õpilane või tema seaduslik esindaja esmajärjekorras aineõpetaja poole.

Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teada saamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega.

Hinde vaidlustamise korral teeb kooli direktor otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

### **6.4 Gümnaasiumi lõpetamine**

Gümnaasiumi lõpetamiseks peab õpilane läbima kõik kooli õppekavaga kehtestatud kohustuslikud kursused. Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:

- 1) kelle 12. klassi kursusehinded on kõik positiivsed;
- 2) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavalt arvestatud;
- 3) kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;
- 4) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- 5) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.

Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.

### **6.5 Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus**

Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse järgi peab õpilane gümnaasiumi lõpetamiseks sooritama õpilasuurimuse või praktilise töö. Eelnevalt läbib õpilane X klassis uurimistöö aluste teoreetilise valikaine kursuse „Uurimistöö alused“, mis on IV kooliastmes õppekava osa, XI klassis toimub uurimuse või praktilise töö läbiviimine, kirjalik vormistamine ja kaitsmine. Õpilasuurimuse või praktilise töö valmimisega seotud tähtjad määratakse direktori käskkirjaga õppeaasta algul.

Õpilasuurimus (uurimistöö) on õpilase poolt õppekava raames ette valmistatud teaduslikule tööle esitatavaid nõudeid järgiv kirjalik töö, mille käigus viiakse uurimisküsimusele vastuse leidmiseks läbi andmete kogumine ja nende analüüs. Õpilasuurimuse tulemus on uurimisprotsessi kirjalik aruanne, mis kajastab õpilase oskust iseseisvalt mõelda ja sisaldab õpilase enda seisukohti. Õpilasuurimuses refereeritakse uuritavat probleemi käsitlevaid seisukohti erinevatelt autoritelt, kuid töös peab kajastuma ka autori isiklik panus refereeritud seisukohtade üldistuste ja järelduste näol. Uurimisprotsessi kirjalik aruanne koosneb

- refereerivast ülevaatest, mis üldistab teiste autorite uurimistulemusi, määrab probleemi läbiuurituse seisu ja edasiste uurimisprioriteetide suuna ja
- uuringu ülevaatest, milles esitletakse ja analüüsitakse uurimistulemusi ning arutletakse, mis tulemustest järeldub (nähtuste vaheliste seoste uurimine, probleemi põhjuste analüüsimine jms).

Praktiline töö on õpilase poolt loodud teos (loominguline töö), õppematerjal, tehnoloogiline

lahendus, õpilasfirma, projekt vms ja selle kirjalik aruanne, mis võimaldab õpilasel jõuda praktilise väljundini teda huvitavas valdkonnas, toetab õpilase eneseteostust ja ettevõtlikkust. Praktiline töö peab olema õpilast arendav ja ka väärtuseks teistele. Praktilise töö kirjalik aruanne koosneb

- ülevaatest, mis avab töö lähtealused, tausta ning eesmärgi ja
- protsessi kirjeldusest ja analüüsist, kus kirjeldatakse töö kontseptuaalset lahendust, tööprotsessi ja töö tulemust ning esitletakse tööst tulenevaid järeldusi.

Õpilasuurimuse või praktilise töö juhendaja on Rakvere Gümnaasiumi õpetaja, kaasjuhendaja võib olla väljastpoolt kooli. Õpilasel ja juhendajal on õigus kasutada konsultantide abi väljastpoolt kooli. Töö võib sooritada nii individuaalselt kui ka rühmatööna.

Retsenseerimiseks ja kaitsmiseks esitatakse määratud tähtajal kooli kantseleisse töö ühes eksemplaris köidetult valgel paber kandjal ja elektrooniliselt PDF- vormis eelnevalt teadaantud meiliaadressil. Kaitsmisele lubatakse tähtajaks esitatud, nõuetekohaselt vormistatud ja retsenseeritud tööd. Retsensent teeb ettepaneku hinde osas.

Õpilasuurimuse või praktilise töö kaitsmine toimub kaitsmiskomisjoni ja kaasõpilaste ees. Komisjoni koosseis kinnitatakse direktori käskkirjaga. Töö kaitsmiseks valmistab õpilane ette kaitsekõne.

Kokkuvõttev uurimuse või praktilise töö numbriline hinne kujuneb kolmest komponendist:

1. uurimistöode aluste aine arvestuslike tööde kokkuvõttev hinne;
2. uurimuse või praktilise töö juhendaja arvamus ja retsensendi hinne;
3. kaitsmiskomisjoni hinnang tööle ja kaitsmisele.

Õpilasuurimuse või praktilise töö etappide kirjeldus ja kirjaliku töö vormistamise põhimõtted on esitatud dokumendis „Õpilasuurimuse ja praktilise töö läbiviimise ning vormistamise juhend Rakvere Gümnaasiumi õpilasele“, mis on kättesaadav kooli kodulehel.

Kursuse käigus koostatud uurimistöo võib olla gümnaasiumi koolieksami praktilise töö või ainealase uurimuse aluseks.

## **6.6 Õpilaste teavitamise ja nõustamise korraldus**

Rakvere Gümnaasiumis tagab õpilastele ja vanematele õppekorralduse alase informatsiooni kättesaadavuse eKooli keskkonnas, kooli veebilehel ja infostendil.

Õpilasi (soovi korral ka lapsevanemaid) teavitavad ning nõustavad õppe- ja kasvatustöö alastes küsimustes aineõpetajad, klassijuhataja ja kooli juhtkonna liikmed. Aineõpetaja teeb iga kursuse alguses õpilastele teatavaks peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korralduse ja plaanitavad üritused.

Klassijuhataja, aineõpetajad ja õppealajuhataja jälgivad õpilase arengut ning toimetulekut koolis. Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga (võimalusel ja/või vajadusel kaasatakse lapsevanem) arenguveestlusi, mille käigus lepatakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Rakvere Gümnaasium tagab gümnaasiumi õpilasele sotsiaalpedagoogi nõustamise ning edastab infot eripedagoogi, psühholoogi ja 12. klassi õpilastele karjäärinõustaja nõustamise võimalustest.

## 7. KARJÄÄRIÕPPE, KARJÄÄRIINFO JA -NÕUSTAMISE KORRALDUS

Rakvere Gümnaasium tagab õpilastele karjääriõppe (s.h. karjääriinfo ja -nõustamise) kättesaadavuse.

Põhjalikult ja süsteemselt on kavandatud ning kirjeldatud läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine kõikides (I-IV) kooliastmetes nii õppeainete raames kui ka tunniväliste sündmuste ja tegevuste kaudu. Teema eesmärgid, õpitulemused ja nende saavutamiseks plaanitud tegevused on seotud õpilase üldpädevuste arengu rõhuasetustega. Tegevuste kavandamise aluseks on võetud karjääriõppe õppesisu:

- enesetundmine (arenguestlus, võimete/huvide testimine, kutsesobivus, isikuanalüüs, huviringid jms);
- õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmine (kohtumised erinevate ametite esindajatega, kohtumised vilistlastega, koolide ja ametite tutvustus, õppekäigud, infopäevad, messid, infootsing jms);
- planeerimine ja karjääriotsuste langetamine (karjääriõpetuse valikaine, temaatilised klassijuhatajatunnid, eneseanalüüs, arenguestlus jms)

Kooli õppekavas on valikaine (-kursus) “Karjääriõpetus” 9. klassis ja 12. klassis, mahuga 35 ainetundi.

Karjääriinfot kogub ja vahendab õpilastele, õpetajatele ja vanematele ning koordineerib karjääriõppega seotud tegevusi kooli karjäärikoordinaator, kes on ka karjääriõpetuse õpetaja. Ühtlasi korraldab ta õpilaste karjäärinõustamist. Karjäärinõustamine toimub koostöös maakondliku „Rajaleidja“ keskuse karjäärispetsialistidega.

9. ja 12. klassis toimub klassijuhataja ja karjäärikoordinaatori koostöös õpilase arenguestlus (9. klassis osalevad vestluses ka vanemad), kus keskendutakse õpilase karjääriplaneerimisega seotud valikutele ja otsustele. Vajadusel kaasatakse protsessi karjäärispetsialist.

## 8. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Õppekava rakendamiseks Rakvere Gümnaasiumis järgivad õpetajad ühiselt kokku lepitud koostöö ja töö planeerimise põhimõtteid. Rakvere Gümnaasiumi õpetaja:

- kavandab iseseisvalt ja koos teiste õpetajatega õpitegevust ning õppimist ja õppija arengut toetava keskkonna kujundamist;
- arvestades õppekava, kavandab koostöös kolleegidega ainekavades ainetevahelise lõimingu ja läbivate teemade käsitlemise;
- seab õppele, ainekursusele ja tunnile selged eesmärgid ning määratleb õpitulemused arvestades õppijate arengulisi ja hariduslikke (eri)vajadusi;
- trimestri ja kursuse algul kavandab õpetaja olulisemad õpiväljundid, peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korralduse, planeeritavad üritused ja kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aja;
- vajadusel kohandab ja/või koostab õppevara ning hoiab end kursis õppevara ja IKT-vahendite uuendustega;
- seostab ainevaldkonna teadmisi ümbritseva keskkonnaga ning tulevaste karjäärivalikute võimalustega ja suunab õpilasi teadmisi rakendama;
- suunab õppijaid ennast analüüsima, et neil kujuneks positiivne enesehinnang ja adekvaatne minapilt, annab õppijatele järjepidevalt nende arengut analüüsivat tagasisidet, rakendab õppimist toetavat hindamist, tunnustab õppijat;
- julgustab ja juhendab õpilasi osalemaks koolivälistel, sh üleriigilistel ning rahvusvahelistel olümpiaadidel, õpilasüritustel ja/või võistlustel;
- teeb koostööd õppeasutuse siseste ning väliste tugispetsialistidega (logopeed, sotsiaalpedagoog, karjääri- ja õppenõustamiskeskused jms), aidates õppijal ületada õpi-, käitumis- ja sotsiaalseid raskusi, koostab koostöös tugispetsialistidega õpilasele sobiva õppeplaani või -kava ja korraldab sellele vastavalt edasise õppetegevuse;
- osaleb kooliorganisatsiooni töö põhimõtete ja reeglite väljatöötamises, järgib kokkulepituid reegleid, töötab koostöös õppijatega välja klassi/rühma reeglid ja rakendab neid järjekindlalt igapäevatoos, tutvustab neid vajadusel lapsevanematele;
- osaleb asutusesiseste õpirühmade töös ja kooli võimalustele ning vajadustele vastavalt täienduskoolituskursustel, seminaridel ning uurimus- ja projektrühmades.

Rakvere Gümnaasiumi õpetajate töö planeerimise ja koostöö põhimõtted on põhjalikumalt lahti kirjutatud õpetaja ametijuhendis.

## **9. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD**

Õppekava koostamine ja arendamine toimub õpilaste, õpetajate, juhtkonna, hoolekogu ja lastevanemate koostöös.

Parandus- ja muudatusettepanekuid võivad esitada kõik õppenõukogu liikmed, õpilasesindus või hoolekogu taotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

Õppekava muudatuste ettevalmistamiseks moodustab kooli direktor töörühma, kes valmistab ette õppekava muudatuste eelnõu ja esitab selle enne kehtestamist kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule arvamuse andmiseks. Õppekava kehtestab kooli direktor. Muudatused hakkavad kehtima järgmisest õppeaastast.

Kool avalikustab õppekava koos muudatustega kooli kodulehel ja loob kooli kantseleis võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.